

**Zavod za usposabljanje, delo in varstvo
dr. Marijana Borštnarja
Dornava**

Program dela v letu 2017

Dornava, marec 2017

1 UVOD	1
1.1 Poslovanje in poslanstvo zavoda	1
1.2 Organizacija zavoda	2
1.3 Uporabniki storitev in programi obravnav	4
2 OBRAVNAVA OTROK IN MLADOSTNIKOV Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU5	
2.1 Načrt službe za vzgojo in izobraževanje.....	5
2.1.1 Število učencev, vključenih v Posebni program viz in oddelki vzgoje in izobraževanja	5
2.1.2 Izračun potrebnih delavcev po pravilniku o normativih in standardih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami	6
2.1.3 Kadrovske potrebe za izvajanje programa VIZ za zavodsko in dnevno obliko storitve za otroke in mladostnike do 21. leta ter odrasle osebe od 21 do 26 let	7
2.1.4 Število učencev, ki bodo v letu 2017 zaključili šolanje.....	7
2.1.5 Neposredna delovna obveza izvajalcev Posebnega programa VIZ	8
2.1.6 Izobraževanje delavcev po področjih	9
2.1.7 Integracijske dejavnosti in aktivnosti.....	9
2.1.8 Nekatera področja Posebnega programa viz in program integracije znotraj ustanove	9
2.1.9 Delo s starši.....	11
2.1.10 Strokovni organi dejavnosti	11
2.1.11 Logopedске obravnave	12
2.1.12 Socialno delo z otroki, mladostniki in odraslimi osebami do 26. leta.....	13
2.1.13 Psihološka obravnava otrok in mladostnikov v službi VIZ	14
3 NAČRT DELA Z ODRASLIMI OSEBAMI	17
3.1 Načrt dela v OE Center za vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji	17
3.1.1 Število uporabnikov	17
3.1.2 Letni načrt psihološkega dela v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji za leto 2017	20
3.1.3 Letni načrt socialnega dela v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji	22
3.1.4 Letni učni načrt izobraževanja in usposabljanja odraslih v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji za leto 2017.....	24
3.1.5 Razvojne in druge naloge.....	28
3.2 Vseživljenjsko učenje – institucionalno varstvo odraslih oseb 16 in 24 ur	30
3.2.1 Socialno delo z odraslimi uporabniki, ki so vključeni v institucionalno varstvo odraslih – 24 ur.....	31
3.2.2 Psihološka obravnava oseb v programu institucionalnega varstva 24 ur	32
3.3 Program institucionalnega varstva 16 ur – stanovanjske skupine	35
3.3.1. Število uporabnikov na posameznih lokacijah	35
3.3.2. Pomen in poslanstvo življenja v stanovanjskih skupinah:	36
3.3.3. Strokovni delavci na stanovanjski DE.....	36
3.3.4. Potek življenja v stanovanjski DE	38
3.3.5. Delo s starši, skrbniki stanovalcev	38
3.3.6. Prosti čas in sodelovanje z društvi, organizacijami	38

4 NAČRT ZDRAVSTVENE SLUŽBE	39
4.1 ODDELEK PRIMARNEGA IN SEKUNDARNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA	39
4.1.1 Organi v oddelku primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva	41
4.2 ODDELEK ZDRAVSTVENE NEGE.....	41
4.2.1 Izvajalci zdravstvene nege:	42
4.2.2 Aktivnosti v zdravstveni negi	42
4.3 Oddelek za medicinsko rehabilitacijo	44
4.3.1 Načrt fizioterapevtske obravnave.....	44
4.3.2 Načrt delovne terapije	46
5 NAČRT DELA POSLOVODNE SLUŽBE.....	47
4.2 Računovodstvo	47
4.2.1 Finančno računovodstvo	47
4.2.2 Glavno – sintetično računovodstvo	48
5.1.3 Analitično računovodstvo denarnih sredstev	48
5.2 Stroškovno računovodstvo.....	48
5.2.1 Knjigovodstvo	48
5.2.2 Računovodsko predračunavanje.....	49
5.2.3 Računovodsko nadziranje	49
5.2.4 Računovodsko analiziranje	49
5.2.5 Računovodsko poročanje in informiranje.....	49
5.3 Poslovodno računovodstvo	49
5.4 Nadziranje.....	50
5.4.1 Kontroliranje	50
5.4.2 Inšpiciranje.....	50
5.4.3 Revidiranje	50
5.5 Nabavna funkcija	50
5.6 Prodajna funkcija	51
5.7 UPORABNIKI STORITEV	51
5.8 IZVAJALCI STORITEV	52
5.9 DOKUMENTACIJA.....	52
6 NAČRT DELA SLUŽBE ZA OSNOVNO OSKRBO	52
6.1 Organizacijske enote	52
6.2 Varnost in zdravje pri delu	54

6.3 Požarna varnost	54
6.4 Okolje	54
6.5 Investicije.....	55
6.6 Javna naročila	55
6.7 Izobraževanje.....	55
6.8 Kader	55
7 DELO S STARŠI IN SVOJCI.....	56
8 ORGANIZACIJA IZVAJANJA NAČRTOV DELA	57
8.1 Delovni čas.....	57
8.2 Čas neposrednega dela z uporabniki	58
8.3 Načrtovanje, vodenje in koordinacija dela, ki se nanaša na neposredno obravnavo uporabnikov	58
8.4 Načrtovanje, vodenje in organizacija dela za druge poslovne in strokovne naloge.....	59
9 NAČRTI REDNIH DELOVNIH CILJEV, RAZVOJNIH NALOG IN PROJEKTOV.....	59
9.1 Redni delovni cilji.....	59
9.2 Razvojne naloge	60
9.3 Projekti	61
10 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE DELAVCEV V LETU 2017	63
11 PRILOGE.....	64
11.1 Sklep sveta zavoda o sprejemu programa dela.....	64

1 UVOD

1.1 POSLOVANJE IN POSLANSTVO ZAVODA

Osnovni podatki:

Naziv in sedež: Zavod za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava

Skrajšani naziv: ZUDV DORNAVA

Naslov: Dornava 128, 2252 Dornava

Poslovanje zavoda je javno in temelji na:

- Zakonu o socialnem varstvu,
- Nacionalnem programu socialnega varstva Slovenije za obdobje 2013–2020,
- Statutu zavoda,
- viziji razvoja zavoda,
- Pravilniku o izvajanju socialnovarstvenih storitev,
- letnih pogodbah o financiranju posameznih programov in
- letnem programu dela.

Zavod nudi varstvo, nego, vzgojo in izobraževanje, zaposlitev in topel dom **420** uporabnikom. S svojimi procesi in naravnostjo prispeva k celovitemu razvoju oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami.

Poslanstvo zavoda je, da s procesi izobraževanja, usposabljanja, zdravstvenim varstvom in zdravstveno nego, zdravstveno rehabilitacijo, psihološko in socialno obravnavo, zaposlitvijo pod posebnimi pogoji ter s socialnovarstvenimi procesi prispeva k celovitemu razvoju oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ter oseb s pridobljeno možgansko poškodbo ter jim omogoča socialno vključenost in socialno varnost.

Poslanstvo zavoda je tudi nudenje pomoči in podpore staršem in svojcem otrok in odraslih s posebnimi potrebami s svetovanjem, informiranjem in usmerjanjem za predšolske otroke, s ciljem preventivnega delovanja na zgodnji razvoj teh otrok in s preprečitvijo izgorevanja družin otrok s posebnimi potrebami (skupine staršev za samopomoč, pomoč na domu ...). Sem sodi tudi svetovanje, informiranje in usmerjanje staršev odraslih oseb s posebnimi potrebami v procese zaposlitve in kvalitetnega bivanja v različnih oblikah, predvsem v stanovanjskih skupinah.

1.2 ORGANIZACIJA ZAVODA

Organizacijo zavoda določa statut zavoda in je sledeča:

Organizacijske in delovne enote

<i>Naziv organizacijske enote</i>	<i>Delovne enote v sestavi organizacijske enote</i>	<i>Lokacije delovnih enot</i>
OE Center za usposabljanje in varstvo otrok in mladostnikov	DE Dom za otroke in mladostnike (A2) DE Dom za otroke in mladostnike (A3) DE Dom za otroke in mladostnike (B2) DE Dnevni center DE Dnevni center Maribor	Dornava Dornava Dornava Dornava Maribor
OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji	DE VDC Dornava DE VDC Ptuj DE VDC Ormož	Dornava Ptuj Ormož
OE Center za institucionalno varstvo odraslih oseb	DE Dom za odrasle osebe (A1) DE Dom za odrasle osebe (A4) DE Dom za odrasle osebe (A5) DE Dom za odrasle osebe (B1) DE Dom za odrasle osebe (B3) Stanovanjska skupina Dornava 1/a – I Stanovanjska skupina Dornava 1/a – II Stanovanjska skupina Dornava 128 Stanovanjska skupina Rimska pl. 3 Stanovanjska skupina Rimska pl. 11 Stanovanjska skupina Rimska pl. 18 Stanovanjska skupina Ul. 25. maja 8 Stanovanjska skupina Kvedrova ul. 5 Stanovanjska skupina CMD 8 Stanovanjska skupina Langusova 12 Stanovanjska skupina Na tratah 6	Dornava Dornava Dornava Dornava Dornava Dornava Dornava Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj Ptuj

Službe in oddelki

Poslovodna služba:

- oddelek za upravno pravne in administrativne zadeve,
- oddelek za finance in računovodstvo.

Služba za osnovno oskrbo:

- oddelek bivanja,
- oddelek prehrane,
- oddelek za tehnično oskrbo in prevoze.

Služba za vzgojo in izobraževanje:

- oddelek vzgoje in izobraževanja,
- informacijski oddelek in knjižnica.

Služba za socialno oskrbo:

- oddelek varstva,
- oddelek posebnih oblik varstva in zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- oddelek vodenja.

Zdravstvena služba:

- oddelek zdravstvene nege,
- oddelek medicinske rehabilitacije,
- oddelek primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva.

Vodje OE, DE, služb in oddelkov

V zavodu so zasedena naslednja vodstvena delovna mesta:

1. Vodja organizacijske enote Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji.
2. Vodje delovnih enot (DE) znotraj organizacijske enote Centra za usposabljanje in varstvo otrok in mladostnikov – skupaj 4 vodje.
3. Vodje delovnih enot znotraj organizacijske enote Centra za institucionalno varstvo odraslih oseb – skupaj 6 vodij.
4. Vodje služb (poslovodna služba, služba za osnovno oskrbo, služba za vzgojo in izobraževanje ter zdravstvena služba).
5. Vodje oddelkov (oddelek pralnice, oddelek prehrane, oddelek za tehnično oskrbo in prevoze).

1.3 UPORABNIKI STORITEV IN PROGRAMI OBRAVNAV

Uporabniki storitev so:

- Osebe (otroci, mladostniki in odrasli) z zmerno, težjo in težko motno v duševnem razvoju, ki imajo lahko tudi druge dodatne motnje v razvoju. Ker je zavod državna ustanova, bodo lahko uporabniki osebe iz celotnega območja Republike Slovenije. Prednost pri sprejemu bodo imele osebe, ki imajo stalno bivališče na domicilnem območju zavoda.
- Osebe s pridobljeno možgansko poškodbo, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.
- Predšolski otroci s posebnimi potrebami.

Uporabniki bodo vključeni v različne programe, ki bodo glede na njihove potrebe v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu s kadrovskimi zmožnostmi zavoda.

Programi obravnav in lokacije izvajanja:

<i>Programi obravnav</i>	<i>Lokacije</i>
Vzgoja, izobraževanje in usposabljanje predšolskih otrok, otrok in mladostnikov	Dornava, Maribor
Izobraževanje in usposabljanje odraslih	Dornava, Ptuj, Ormož
Zdravstveno varstvo	Dornava, Ptuj
Zdravstvena nega	Dornava, Ptuj, Maribor,
Fizioterapija	Dornava, Maribor, Ptuj
Nevrofizioterapija	Dornava, Maribor
Delovna terapija	Dornava, Maribor, Ptuj
Logopedška obravnava	Dornava, Maribor
Psihosocialna obravnava	Dornava, Ptuj, Maribor, Ormož
Program rehabilitacije oseb s pridobljeno možgansko poškodbo	Dornava
Zaposlitev pod posebnimi pogoji	Dornava, Ptuj, Ormož
Vodenje in varstvo	Dornava, Ptuj, Ormož
Delo s starši	Dornava, Ptuj, Maribor, Ormož
Oskrba in varstvo	Dornava, Ptuj, Maribor, Ormož

Uporabniki z motnjo v duševnem razvoju po oblikah in lokacijah obravnav:

Vrste (oblike) obravnav	Lokacija	Število uporabnikov			Skupaj
		Otroci, mladostniki in osebe stare do 26 let starosti s podaljšanim usposabljanjem	Odrasli	Osebe s PMP	
celodnevno (domsko) varstvo	Dornava	38	210	11	259
dnevno varstvo otroci odrasli v VDC	Dornava	18	23	/	41
	Ptuj	/	9	/	9
	Maribor	31	/	/	31
	Ormož	/	27	/	27
stanovanjske skupine	Dornava	/	12	/	12
	Ptuj	/	39	1	40
	Nove lokacije	/	4	12	16
skupno število uporabnikov		87	324	24	435

2 OBRAVNAVA OTROK IN MLADOSTNIKOV Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU

2.1 NAČRT SLUŽBE ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

OBRAVNAVA OTROK IN MLADOSTNIKOV DO 21. LETA IN ODRASLIH OSEB STARIH OD 21 DO 26 LET

2.1.1 Število učencev, vključenih v Posebni program viz in oddelki vzgoje in izobraževanja

1.1. Pregled števila učencev glede na obliko storitve in število oddelkov:

<i>Oblika storitve</i>	<i>učenci</i>	<i>število oddelkov</i>
Dnevni oddelki VIZ	49	7,89
Celodnevni oddelki VIZ	38	5,45
skupaj	87	13,34

Skupaj bo v Posebni program vzgoje in izobraževanja vključenih 87 učencev, ki bodo razporejeni v 13,34 oddelkov vzgoje in izobraževanja (VIZ).

Od 87 učencev bo vključenih v dnevne oddelke VIZ 49 učencev, od tega 17 učencev v dnevni center v Dornavi, 32 učencev pa v dnevni center v Mariboru. 38 učencev bo vključenih v celodnevne oddelke vzgoje in izobraževanja v Dornavi.

Obravnavo otrok in mladostnikov bo potekala po Posebnem programu vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in drugimi dodatnimi motnjami (Uradni list RS, št. 102,2005). Vodenje dokumentacije bo v skladu z za to določenimi predpisi.

2.1.2 Izračun potrebnih delavcev po pravilniku o normativih in standardih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Pregled otrok in mladostnikov po razvojnih stopnjah:

<i>Razvojne stopnje/ zmerna, težja motnja</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>skupaj</i>
število varovancev	0	0	2	2
število oddelkov	0	0	0,250	0,250

<i>Razvojne stopnje/ težka, več motenj</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>skupaj</i>
Število varovancev	14	6	43	65
Število oddelkov	2,8	1,0	6,143	10,193

V posebnem programu VIZ je 65 oseb v starosti do 21. leta. Razporejeni so v 10,193 oddelkov vzgoje in izobraževanja.

Pregled oseb od 21 do 26 let po razvojnih stopnjah:

<i>Razvojne stopnje/ zmerna, težja motnja</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>skupaj</i>
število varovancev	0	0	0	0
število oddelkov	0	0		0

<i>Razvojne stopnje/ težka, več motenj</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>skupaj</i>
število varovancev	0	0	22	22
število oddelkov	0	0	3,143	3,143

V Posebnem programu VIZ je 22 oseb v starosti od 21 do 26 let. Razporejeni so v 3,143 oddelkov vzgoje in izobraževanja.

Pregled otrok, mladostnikov in oseb od 21 do 26 let glede na obliko storitve:

<i>Oblika storitve</i>	<i>otroci in mladostniki</i>	<i>osebe od 21 do 26 let</i>	<i>skupaj</i>
Dnevno varstvo	44	5	49
Zavodsko varstvo	21	17	38
Skupaj	65	22	87

Od 65 otrok in mladostnikov, vključenih v Posebni program VIZ, je 44 otrok in mladostnikov vključenih v dnevno obliko vzgoje in izobraževanja, 21 pa v zavodsko obliko.

Od 26 oseb 21–26 let, vključenih v posebni program VIZ, je 5 vključenih v dnevno obliko vzgoje in izobraževanja, 17 pa v zavodsko obliko.

Pregled učencev v programu VIZ – po oddelkih

<i>Oddelki VIZ</i>	<i>dnevno – otroci in mladostniki</i>	<i>dnevno – osebe od 21 do 26 let</i>	<i>zavodsko – otroci in mladostniki</i>	<i>zavodsko varstvo osebe od 21 do 26 let</i>	<i>skupaj</i>
Število oddelkov	7,17	0,71	3,02	2,43	13,34

Učenci v programu VIZ so razporejeni v 13,34 oddelkov VIZ. Otroci in mladostniki v dnevni obliki storitve so vključeni v 7,17 oddelkov dnevne oblike vzgoje in izobraževanja, osebe od 21 do 26 let so vključene v 0,71 oddelkov dnevne oblike vzgoje in izobraževanja, otroci in mladostniki v zavodski obliki storitve so vključeni v 3,02 oddelkov zavodske oblike vzgoje in izobraževanja, osebe od 21 do 26 let so vključene v 2,43 oddelkov zavodske oblike vzgoje in izobraževanja.

2.1.3 Kadrovske potrebe za izvajanje programa VIZ za zavodsko in dnevno obliko storitve za otroke in mladostnike do 21. leta ter odrasle osebe od 21 do 26 let

Po pogodbi o financiranju bi morali imeti na **87** učencev **26,3** učiteljev, **1** računalničarja informatika in **1** knjižničarja, skupaj torej **28,3** delavcev.

2.1.4 Število učencev, ki bodo v letu 2017 zaključili šolanje

Pregled števila učencev, ki bodo v letu 2017 zaključili šolanje:

Oblika storitve	Število učencev
Dnevni oddelki VIZ	3
Celodnevni oddelki VIZ	4
SKUPAJ	7

7 učencev bo do konca leta 2017 dopolnilo 26 let in tako zaključilo izobraževanje (31. 8. 2016) po Posebnem programu vzgoje in izobraževanja. Za vsakega bo napisano skupno poročilo o zaključku šolanja in predlog o nadaljnjih aktivnostih in vključitvah. **Vsak učenec, ki bo zaključil šolanje po tem programu, bo prejel potrdilo o zaključku šolanja.**

V skladu s Pravilnikom o spremembah pravilnika o standardih in normativih socialno varstvenih storitev bo v službi za vzgojo in izobraževanje (usposabljanje) zaposlenih 26 učiteljev.

2.1.5 Neposredna delovna obveza izvajalcev Posebnega programa VIZ

<i>Izvajalci po delovnih mestih</i>	<i>Neposredna delovna obveza izvajalcev/tedensko</i>	<i>Število izvajalcev</i>	<i>Število ur letno (35 tednov)</i>
Učitelj – skupinski habilitator v celodnevni oddelkih VIZ	25	13	11 375
Učitelj – vodja delovne enote v celodnevni oddelkih VIZ	15	4	2 100
Učitelj –skupinski habilitator v dnevni oddelkih VIZ	25	8	7 000
Učitelj – vodja dnevnega centra v Mariboru	15	1	525
knjižničar	25	1	875
računalnikar	20	1	700
SKUPAJ		28	22 575

Vsi delavci iz službe za vzgojo in izobraževanje bodo v letu 2017 opravili skupaj 22 575 ur neposrednega dela.

* Podatki o organiziranosti službe za vzgojo in izobraževanje, njihovi urniki, sestava oddelkov vzgoje in izobraževanja in urniki za koriščenje posameznih kabinetov se nahajajo v Planu dela službe za vzgojo in izobraževanje za leto 2017

PLAN OBRAVNAV IN ORGANIZACIJA DELA V SLUŽBI ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE ZA LETO 2017.

* Delovni čas izvajalcev vzgoje in izobraževanja je zapisan v dokumentu **Delovni čas delavcev v službi za vzgojo in izobraževanje 2017.**

* Dokumentacijo bomo vodili v skladu z napisanimi **Navodili o vodenju dokumentacije v**

službi za vzgojo in izobraževanje. Z lanskim letom oz. šolsko leto 2016/17 smo pričeli z uporabo **nove šolske dokumentacije**, ki je usklajena s šolsko zakonodajo in dokumentacijo med zavodi.

2.1.6 Izobraževanje delavcev po področjih

Vsako leto se vedno pogosteje poslužujemo internega izobraževanja. Večina strokovnih delavcev je bila deležna izobraževanj vrsto let. Izkazali so se v praksi in osebno razvijali in dopolnjevali pridobljeno znanje. Tudi v letošnjem letu bomo nadaljevali s tako obliko izobraževanja, ki je cenovno ustrezna in praktična. Na tak način je omogočeno strokovno izobraževanje tudi drugim strukturam zaposlenih.

Pripravili bomo **interna izobraževanja**, usposabljanja:

- posebnosti pri delu z dolgotrajno bolnimi učenci s težko motnjo v duševnem razvoju,
- vzgoja otroka z motnjo v duševnem razvoju v družini (delavnice za starše in zaposlene),
- novi pristopi pri delu z osebami z avtizmom (dr. Škrinjar),
- supervizija za vodje enot in učitelje,
- obravnava oseb s hudimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami,
- D – lot (novi pristopi vodenja pri delu z motnjo v duševnem razvoju).

Strokovni delavci so načrtovali **izobraževanja** z različnih področij, ki so označena v načrtu izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev 2017.

V letošnjem letu bomo nudili mentorstvo študentom Specialne in rehabilitacijske pedagogike Univerze v Ljubljani, Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Inkluzivne pedagogike Primorske univerze in študentom Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljana.

2.1.7 Integracijske dejavnosti in aktivnosti

Program integracije, ki letos teče že enajsto leto –vključevali se bomo v okolje preko različnih vsebin in oblik (Priloga Programa dela za leto 2017).

2.1.8 Nekatera področja Posebnega programa viz in program integracije znotraj ustanove

V Posebnem programu VIZ-a bomo pozornost namenili:

- obravnavi predšolskih otrok z zmerno, težjo in težko motnjo v razvoju,
- usposabljanju kronično bolnih otrok z zmerno, težjo in težko motnjo v razvoju,

- obravnavi oseb z motnjami avtističnega spektra,
- integraciji in koordinaciji življenja v samostojnih stanovanjih in stanovanjski skupnosti,
- samozagovorništvu,
- pedagoškemu jahanju in voltažiranju,
- edukaciji partnerstva,
- likovni in glasbeni obravnavi,
- vibroakustični terapiji, glasbeni, plesni in dramski obravnavi (kreativna obravnava),
- interesnim dejavnostim: pohodniški, pravljичni krožek, računalničarstvo, eko vrtnarjenje , specialni športi,
- obravnavi v snoezelnu,
- mentalnemu zdravju,
- terapiji s pomočjo psov.

V okviru dela **krožkov, interesnih dejavnosti in organiziranih delavnic** se bomo povezovali z drugimi službami v zavodu, predvsem pa ponudili otrokom in mladostnikom možnost integracije z odraslimi osebami, ki bivajo v zavodu preko naslednjih vsebin: športnih aktivnosti, samozagovorništva, glasbe, plesa, drame, računalništva, edukacije partnerstva, knjižnice in drugih.

V aprilu bomo organizirali **deseto obletnico sistematične obravnave oseb z avtizmom**. Obletnico bomo obeležili z evalvacijo življenja in dela tako v bivalni enoti kot v strokovnih obravnavah. Pregledali bomo dosežke in realizacijo zastavljenih ciljev ter podali vizijo za prihodnost.

V letu 2017 bomo nadaljevali z aktivnostmi na področju sodelovanja z **lokalno skupnostjo**, sorodnimi ustanovami, šolami, vrtci, organizirali bomo odhode v ožjo in širšo okolico in tako poskrbeli za socializacijo naših uporabnikov ter izobraževanje v naravnem okolju in situacijah.

V DC v Mariboru bomo realizirali sanacijo kletnih prostorov, s katero bomo pridobili tri nove prostore, s katerimi bomo obogatili strokovno obravnavo. To bodo: prostor za **multimedijsko – snoezeln** obravnavo, prostor za **športno - gibalno** aktivnost in **gospodinjski kabinet**. Kabineti pa bodo namenjeni tudi stimulaciji kinestetičnega čutenja in tipnega zaznavanja pri učencih in učenkah s pomočjo specialnega masažnega stola in vibracijske blazine.

DC Dornava bomo preselili na drugo lokacijo (predvidoma sedanja enota B). Namen selitve so boljši pogoji dela (večji razredi, prilagojene kopalnice, transporterji ...).

V letošnjem letu bomo pričeli z izdelavo individualiziranih **priročnikov SOSAFE**, ki so namenjeni obravnavi in komunikaciji odnosov (otrokov odnos; kaj se sme in kaj se ne sme; pozdrav, dotik, poljub...).

Gibanje **specialne olimpiade** bomo peljali po zastavljenih ciljih in športnih disciplinah po programu (MATP, atletika, maraton, namizni tenis) in ga obogatili s programom Zdrav življenjski slog.

Program **terapevtskega jahanja** bomo izvajali vsakodnevno po urniku. V program je vključena večina šolskih otrok. Program pa bomo ponujali tudi zunanjim uporabnikom.

Delo v **času počitnic** bomo organizirali glede na prisotnost učencev in njihove individualne potrebe – počitniške dejavnosti: letovanje v Punatu, letovanje na morju za krajši čas oz. v termah, različne razvedrilne aktivnosti in druženja.

Izdali bomo 14. številko zavodskega glasila ŠTORKLJA.

2.1.9 Delo s starši

- Za starše učencev bomo organizirali predstavitev individualiziranega programa, pri čemer bodo sodelovali starši s svojimi predlogi in željami,
- za osebe, ki bodo zaključile program izobraževanja bomo organizirali svečanost in podelitev spričeval, kamor bomo povabili tudi starše,
- vsaka enota bo pripravila vsaj 1 srečanje s starši, ki bo informativne narave in povezano z delavnico,
- tekom leta bomo spodbujali starše k sodelovanju, jih obveščali o novostih in jim pomagali s svetovanjem, predvsem za čas, ko je otrok doma,
- posluževali se bomo raznih oblik sodelovanja, preko telefona, v pisni obliki in s pogovori,
- za starše bomo organizirali predavanja na želeno temo,
- skupaj s starši bomo poskusili pridobivati sredstva donacij, ki jih bomo namenili za uresničevanje potreb uporabnikov.

2.1.10 Strokovni organi dejavnosti

V lanskem letu smo bili vpisani v **razvid** za izvajanje prilagojenega programa za predšolske otroke in posebnega programa za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. To pomeni, da bodo v letošnjem letu tekla usklajevanja med Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstvom za šolstvo. Glede na to, da je veliko neusklajenih področij (normativi, napredovanja, ure neposrednega dela, strokovni izpiti...), bo **aktiv vodij VIZ** vseh petih zavodov pripravil izhodišča. Pričakujemo, da bomo novo šolsko leto pričeli pod okriljem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Na **habilitacijskih timih posameznih enot** bomo dogovarjali strokovna vprašanja o posameznih obravnavanih osebah, koordinirali bomo delo različnih strok v izvajanju individualiziranih programov, diagnosticiranju in načrtovanju, se dogovarjali o sprotih stvareh, ki se dotikajo življenja na enoti.

Pomembnejše vsebine, ki se dotikajo celotne dejavnosti, bomo obravnavali na **konferencah službe za vzgojo in izobraževanje**, predvsem organizacijo dela, oblikovanje oddelkov vzgoje in izobraževanja, načrtovanje, poročanje, planiranje učnih sredstev in pripomočkov, planiranje pomembnejših skupnih vsebin in prireditev, spremljanje sprememb zakonodaje in usmeritve obravnave oseb z motnjami v duševnem razvoju v nacionalnem planu.

Za vsakega **učenca** bomo vsaj dvakrat letno organizirali **habilitacijski tim**, na katerem bodo sodelovali vsi strokovni delavci, ki ga obravnavajo. Na prvem timu, ki bo praviloma do 30.9. se bodo planirali skupni cilji (dva do trije), ki jih bodo izvajali vsi. Čez leto bo sledil evalvacijski sestanek in na koncu šolskega leta še evalvacija in predlogi za naslednje šolsko leto.

Timu za duševno zdravje in timu za avtizem bomo pridružili **tim za dolgotrajno bolne učence s težko motnjo v duševnem razvoju**. Vsi trije timi bodo oblikovali zbir postopkov in pristopov dela za svoje področje.

Dolgoročno pa bodo timi odgovorni za usposabljanje kadra in prenašanje znanja na sodelavce in starše.

Člani službe za vzgojo in izobraževanje bomo sodelovali v:

- strokovnem svetu,
- strokovnih delovnih telesih,
- s svetom staršev in svetom uporabnikov.

2.1.11 Logopedске obravnave

V letu 2017 bo v logopedsko obravnavo vključenih 50 oseb. Obravnavale se bodo motnje govorno jezikovne komunikacije, motnje požiranja in uvajala nadomestna in podporna komunikacija. Obravnave se bodo izvajale individualno in skupinsko.

V letošnjem letu bo logopedinja pričela z uvajanjem **Nevrofeedback metode**.

Udeležili se bomo 16. srečanja uporabnikov PINK (podporne in nadomestne komunikacije). Zaradi potreb razvojne ambulante na Ptujju se bo 5 ur tedensko izvajala tudi logopedska obravnava za zunanje uporabnike, otroke z rizičnim razvojem, kjer bo vključeno približno 21 otrok.

Sodelovanje s starši bo potekalo:

- na roditeljskih sestankih,
- v individualnih govorilnih urah,
- preko telefona (izmenjava informacij, svetovanje).

Ostale naloge:

- sodelovanje z ostalimi strokovnimi delavci,
- sodelovanje v diagnostičnih in habilitacijskih timih,

- sodelovanje na pedagoških konferencah,
- individualno svetovanje pri posameznih težjih motnjah v komunikaciji.

2.1.12 Socialno delo z otroki, mladostniki in odraslimi osebami do 26. leta

2.1.12.1 V letu 2017 se bo izvajalo individualno socialno delo za 87 otrok, mladostnikov in odraslih oseb do 26. leta starosti, ki so vključeni v celodnevno in dnevno obliko varstva

Izvajale se bodo naslednje storitve:

- Osebna socialna pomoč: svetovanje, urejanje in podpora pri reševanju osebnih in socialnih stisk ter težav.
- Pomoč uporabnikom pri urejanju izredne denarne socialne pomoči za doplačilo ortopedskih pripomočkov, nabave oblačil ...
- Sprejemi otrok, mladostnikov in odraslih oseb do 26. leta starosti v institucionalno varstvo: celodnevna, dnevna in začasna oblika varstva.
- Socialna poročila za otroke, mladostnike in odrasle osebe za čas observacije po sprejemu.
- Socialna poročila ob zaključku usposabljanja v programu VIZ.
- Priprava izjav o prenehanju bivanja v zavodu.
- Obnove začasnih bivališč na Upravni enoti Ptuj.
- Odjave začasnih bivališč na UE Ptuj.
- Spremljanje otrok in mladostnikov po odpustu v novem okolju.
- Dopisi na ZPIZ glede prenehanja izplačila osebnih prejemkov uporabnikov v roke pooblaščenim osebam zavoda.
- Posredovanje podpisanih izjav glede izplačila osebnih prejemkov uporabnikov v roke pooblaščenim osebam zavoda, ZPIZ-u.
- Urejanje skrbništva za odločanje o zdravstvenih posegih in pomoč pri urejanju osebnih dokumentov in odpiranju osebnih računov.

2.1.12.2 Individualno socialno delo z družino otrok in mladostnikov ter odraslih do 26. leta starosti bo obsegalo naslednje storitve:

- informiranje staršev in svojcev o novostih, spremembah, pravicah ter olajšavah in o postopkih za sprejem ...,
- strokovno svetovanje, pomoč, podporo pri urejanju odnosov med družinskimi člani, pri skrbi in vzgoji otrok, pri reševanju težav in konfliktov,
- obiske na domu,
- sklenitve dogovorov s starši o začasni namestitvi v institucionalno varstvo,
- razgovore s starši glede načinov urejanja plačila prevozov učencev v Dnevni center Maribor in Dnevni center Dornava,

- izdajo potrdil za uveljavljanje socialnih pravic in olajšav,
- pisna obvestila staršem o: hospitalizacijah, spremembi programa, sprejemih v institucionalno varstvo, podpisih izjav in soglasij, urejanju osebnih dokumentov in osebnih računov, doplačilu ortopedskih čevljev, zaključku šolanja ...,
- informiranje staršev na roditeljskih sestankih, srečanjih za starše in zboru staršev.

2.1.12.3 Skupinska psihosocialna pomoč staršem

V letu 2017 bi ponudili staršem otrok vključenih v DC Dornava delavnice in skupinsko psihosocialno pomoč. Skupina bi delovala po principih podpornih skupin za starše. Vodili bi jo psihologinja in socialna delavka.

2.1.12.4 Sodelovanje s strokovnimi službami v skupnosti

- Dopisi in razgovori s strokovnimi delavci centrov za socialno delo glede imenovanja skrbnikov za posebni primer, urejanja izrednih denarnih pomoči za otroke in mladostnike, katerih starši nimajo podaljšane roditeljske pravice.
- Razgovori s strokovnimi delavci sodišč, splošnih bolnišnic, psihiatričnih bolnišnic, BIM Stara Gora glede sprejemov in obravnav naših uporabnikov.
- Dopisi in razgovori s strokovnimi delavci ZRSŠ glede novih usmeritev v Posebni program VIZ in izdaje odločb.
- Dopisi in razgovori z občinami glede povračila stroškov prevoza za učence v dnevnem varstvu. Tudi v letu 2017 se bo urejalo povračilo stroškov prevoza za učence, vključene v Dnevni center Maribor in Dnevni center Dornava.
- Posredovanje evidenc o prisotnosti učencev občinam in finančni službi zavoda.
- Razgovori na UE Ptuj v zvezi prijave in odjave začasnih bivališč in urejanje osebnih dokumentov uporabnikom.

2.1.13 Psihološka obravnava otrok in mladostnikov v službi VIZ

V programu VIZ bo v letu 2017 v psihološko obravnavo vključenih predvidoma 84 oseb.

2.1.13.1 Delo z uporabniki

1. Diagnostika

a) Diagnostika novo sprejetih

Razgovori z uporabnikom in starši (skrbniki) pred, ob in po sprejemu; sistematični psihološki pregledi.

b) Ostala diagnostika

Kontrolni pregledi; pregledi na prošnjo staršev in drugih institucij; ob usmeritvi v drug program in drugo institucijo ter ob odhodu v domače okolje.

2. Obravnave

a) Individualne obravnave

Izdelava individualiziranega programa; psihosocialna pomoč; svetovanje; trening socialnih veščin; relaksacijske tehnike; vzgoja za zdrav način življenja.

b) Skupinske obravnave

Socialne igre; partnersko svetovanje; razgovori z manjšimi skupinami.

3. Podpora pri vključevanju v socialno okolje

Pomoč in spodbujanje v socialnih situacijah:

- udeležba pri odhodih v zunanje okolje,
- udeležba v počitniških aktivnostih,
- obisk v domačem okolju,
- spremstvo na prireditve.

2.1.13.2 Delo z družino

1. Svetovanje

Osebni in telefonski razgovori s starši v zvezi z delom in življenjem uporabnika; psihosocialna pomoč staršem.

2. Obisk na domu

Razgovori s starši in ocena življenjskih razmer.

3.2.2.3 Sodelovanje z zaposlenimi

1. Strokovne skupine

Strokovni svet; strokovna skupina; komisija za sprejeme in odpuste; pedagoška konferenca; strokovni in oddelčni timi; diagnostični in habilitacijski timi; tim za duševno zdravje; tim za

osebe z motnjami avtističnega spektra; tim za osebe po pridobljeno poškodbo glave; strokovna skupina EKVILIB.

2. Izobraževanja za zaposlene

- Predavanja za novo zaposlene: Osnovne značilnosti oseb z motnjo v duševnem razvoju
- Izvedba usposabljanja Čustvene potrebe oseb z motnjo v duševnem razvoju in skrb za čustveno blagostanje (N = 28)
- Trening samoobrambnih veščin (N = 16)
- Supervizija za vodje oddelkov (N = 10)

3. Delo na projektu EKVILIB

- Oblikovanje letnega poročila

3.2.2.4 Podporna dejavnost

1. Razvojno analitična dejavnost

Prevajanje in prirejanje psihodiagnostičnih pripomočkov; izvajanje raziskav; aplikacija anket in vprašalnikov; proučevanje različnih pojavov v zavodu.

Vse osebe bodo vključene v projekt oblikovanja celostnih psiholoških ocen, znotraj katerega bomo z ugotavljanjem nivoja kognitivnih sposobnosti, čustvenega razvoja in socializacije, sporazumevalnih zmožnosti, prilagoditvenih spretnosti ter nevrorazvojnih posebnosti (motnje avtističnega spektra, motnja pozornosti s hiperaktivnostjo ipd.) podali usmeritve in priporočila za strukturiranje takega fizičnega in socialnega okolja, ki bo omogočil boljšo kakovost življenja ter psihično blagostanje oseb, vključenih v program. Osebe bodo obdobjno spremljane tudi za pojav problematičnih vedenj in psihopatoloških sprememb z namenom vpeljevanja ustreznih intervencijskih strategij na nivoju posameznika in zavoda kot celote.

Sodelovanje s študenti psihologije s FF v Ljubljani pod vodstvom prof.dr. Roberta Mastena. Predvidene teme sodelovanja so s področja komunikacije v organizaciji. Izhajali bomo iz najpomembnejših ugotovitev analize klime 2016 v ZUDV Dornava. Zajeli bomo različne organizacijske segmente, opravili podrobnejšo analizo značilnosti kanalov, poteka in učinkov komunikacije ter podali priporočila za izboljšave.

2. Strokovni razvoj:

- SUPERVIZIJA: 10 srečanj,
- INTERVIZIJA: 20 srečanj,
- IZOBRAŽEVANJA: udeležba na seminarjih, konferencah, delavnicah in predavanjih.

3. Mentorstvo

- PRIPRAVNIKOM

Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

- **PRAKTIKANTOM**

Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

- **PROSTOVOLJCEM**

Povabilo novim prostovoljcem, vodenje uvodnega razgovora, uvajanje v delo, organizacija srečanj s prostovoljci, individualna srečanja s prostovoljci.

4. Sodelovanje z zunanjimi institucijami

Centri za socialno delo; ljudsko univerzo; Sožitje; Sonček; zavodi za šolstvo; Oddelek za psihologijo Univerza v Ljubljani in Mariboru, Karate klub Ptuj, Center za psihodiagnostična sredstva.

5. Dokumentacija

Priprava letnega poročila in plana; vodenje psihološkega dosjeja.

3 NAČRT DELA Z ODRASLIMI OSEBAMI

3.1 NAČRT DELA V OE CENTER ZA VODENJE, VARSTVO IN ZAPOSLOVANJE POD POSEBNIMI POGOJI

3.1.1 Število uporabnikov

V program vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji bo vključenih 135 oseb. Za toliko oseb znaša načrtovana kapaciteta delavniških prostorov, možnost dodatne zasedbe mest pa bo odvisna od soglasja Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Trenutno je 36 oseb na seznamu čakajočih.

Število uporabnikov po modelih in lokacijah bivanja:

<i>Zap. šte.</i>	<i>Model in lokacija bivanja</i>	<i>Število uporabnikov</i>
1.	Center za institucionalno varstvo odraslih oseb	27
2.	Center za institucionalno varstvo odraslih oseb – Stanovanjska DE	49
3.	Dom – DE VDC Dornava in DE VDC Ptuj in DE VDC Ormož	58
4.	Bivanje v Domu starejših občanov Ormož	1
Skupaj		135

V program vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji bodo vključene odrasle osebe, ki so razporejene v skladu s pravilnikom o standardih in normativih izvajanja socialno varstvenih storitev.

Število uporabnikov po stopnji motnje v razvoju:

<i>Stopnje motenj v razvoju</i>		<i>Število uporabnikov</i>
1.	Odrasle osebe z lažjo motnjo v duševnem razvoju	5
2.	Odrasle osebe z zmerno motnjo v duševnem razvoju	77
3.	Odrasle osebe s težjo motnjo v duševnem razvoju	12
4.	Odrasle osebe s težko motnjo v duševnem razvoju	/
5.	Odrasle osebe z več motnjami	41

Število uporabnikov po lokacijah obravnav:

<i>Lokacija</i>	<i>Število uporabnikov</i>	<i>Število skupin</i>
Dornava	72	8
Ptuj	34	4
Ormož	29	3
Skupaj	135	15

Naloge programa vodenja, varstva in zaposlitev pod posebnimi pogoji bodo izvajali naslednji delavci:

<i>Delovno mesto</i>	<i>Število zaposlenih</i>
Vodja II	1
Tehnolog	1
Delovni inštruktor I	14
Varuhinja I	2
Varuhinja II	4
Skupinski habilitator	3

<i>Delovno mesto</i>	<i>Število zaposlenih</i>
Socialna delavka	1
Psihologinja	1
Strežnica II	2
Vzdrževalec IV (I)	1
Finančno računovodski delavec V	2
Ekonom V	1
Dietni kuhar	1
Skupaj zaposlenih	34

3.1.1.1 Plan ur neposrednega dela z uporabniki

V OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji bomo v letu 2017 opravili 38750 ur neposrednega dela z uporabniki, in sicer na delovnih mestih: psihologinja, socialna delavka, delovni inštruktor, varuhinja, skupinski habilitator, tehnolog in vodja.

Zaposlitveni procesi v delavnicah so odrejani s posebnim razporedom zaposlitev skupin uporabnikov po posameznih delavnicah, mesečnim delovnim načrtom in individualiziranim programom dela v sistemu ISOV.

3.1.1.3 Načrt zaposlitve

Načrt zaposlitev se bo realiziral v naslednjih zaposlitvenih celotah:

- lastni program,
- kooperacijski program,
- storitve.

Načrt zaposlitve za leto 2017 je prikazan v prilogi A.

Načrt prodaje izdelkov, ki je sestavni del tega načrta, je v prilogi B.

3.1.1.4 Izvajanje osnovne oskrbe

V osnovno oskrbo bodo vključeni štirje varuhi, dve varuhinji ter strežnica, ki bodo opravljali naslednje naloge:

- spremljanje uporabnikov iz bivalnih enot v delavnice in nazaj,
- pomoč pri urejanju delavnic za zagotavljanje ustreznih zaposlitvenih pogojev,
- razdelitev hrane in malic uporabnikom,
- prevoz uporabnikov,
- čiščenje prostorov,
- vodenje in varstvo v varstveni skupini,
- druge naloge v skladu z opisom delovnega mesta.

3.1.2 Letni načrt psihološkega dela v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji za leto 2017

V psihološko obravnavo bo v letu 2017 predvidoma vključenih 135 uporabnikov.

3.1.2.1 Delo z uporabniki

1. Diagnostika

a) Diagnostika novo sprejetih

Razgovori z uporabnikom in starši (skrbniki) pred, ob in po sprejemu; sistematični psihološki pregledi.

b) Ostala diagnostika

Kontrolni pregledi; pregledi na prošnjo staršev in drugih institucij; ob usmeritvi v drug program in drugo institucijo ter ob odhodu v domače okolje.

2. Obravnave

a) Individualne obravnave

- Redne individualne obravnave

Izdelava individualiziranega programa; psihosocialna pomoč; svetovanje; trening socialnih veščin; relaksacijske tehnike; vzgoja za zdrav način življenja.

- Po potrebi

Psihosocialna pomoč; psihološka intervencija ob akutnih krizah.

b) Skupinske obravnave

Socialne igre; partnersko svetovanje; razgovori z manjšimi skupinami.

Načrtujejo se pogovori z manjšimi skupinami ali posameznimi pari. Teme pogovora bodo vključevale medsebojne odnose in reševanje nastalih nesoglasij v skupini ali med posamezniki v skupini, primerno obnašanje ter primerne načine komuniciranja v skupini. Teme pogovorov se bodo nanašale tudi na odnose med fanti in dekleti oz. med partnerji.

3. Podpora pri vključevanju v socialno okolje

Obsega pomoč in spodbujanje uporabnikov v socialnih situacijah (spremstvo v trgovino, k zdravniku, na letovanje, na morje, na prireditve, na pustovanje, na izlete, v domače okolje itd.)

3.1.2.2 Delo z družino

1. Svetovanje

a) Individualno svetovanje

Razgovori s starši v zvezi z delom in življenjem uporabnika v zavodu; psihosocialna pomoč staršem.

b) Skupinsko svetovanje

Skupine za samopomoč; udeležba na roditeljskem sestanku.

2. Obisk na domu

Razgovori s starši in ocena življenjskih razmer.

3.1.2.3 Sodelovanje z zaposlenimi

1. Strokovne skupine

Strokovni svet; strokovna skupina; komisija za sprejeme in odpuste; pedagoška konferenca; strokovni in oddelčni timi; diagnostični in rehabilitacijski timi; tim za duševno zdravje; tim za osebe z motnjami avtističnega spektra; tim za osebe s pridobljeno poškodbo glave, strokovna skupina Ekvilib.

2. Izobraževanje za zaposlene

Izvedba predavanj "Osnovne značilnosti oseb z motnjo v duševnem razvoju" za novo zaposlene. Predavanje se izvaja po potrebi.

3.1.2.4 Podporna dejavnost

1. Strokovni razvoj

- INTERVIZIJA (mesečna srečanja),
- SUPERVIZIJA (mesečna srečanja),

- IZOBRAŽEVANJA (udeležba na seminarjih, konferencah, delavnicah, predavanjih).

2. Mentorstvo

- PRIPRAVNIKOM

Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

- PRAKTIKANTOM

Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

3. Raziskovalno – analitična dejavnost

Prevajanje in priredba merskih instrumentov; izvajanje raziskav; aplikacija anket in vprašalnikov; proučevanje različnih pojavov v zavodu.

4. Sodelovanje z zunanjimi institucijami

Centri za socialno delo; Ljudsko univerzo; Sožitje; Sonček; zavodi za šolstvo; Oddelek za psihologijo Univerza v Ljubljani in Mariboru.

5 Dokumentacija

Priprava letnega poročila in plana; vodenje psihološkega dosjeja.

3.1.3 Letni načrt socialnega dela v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji

3.1.3.1 Uporabniki storitev

Uporabniki storitev bodo osebe, ki bodo vključene v OE Center za vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji, kakor tudi osebe, ki bodo vključene le v program socialnega varstva odraslih oseb – stanovanjske skupine.

3.1.3.2 Individualno socialno delo

Uporabniki bodo vključeni v individualno socialno delo, kamor sodijo:

- prva socialna pomoč (pomoč pri prepoznavanju stisk in težav, ocena možnih rešitev, informiranje o oblikah pomoči),

- osebna socialna pomoč (svetovanje, urejanje, vodenje),
- posredovanje pri urejanju prevoza uporabnikov in spremljevalcev (urejanje potrebne dokumentacije, dopisi, telefonski razgovori ipd.),
- sestavljanje in sklepanje Dogovorov o vključitvi v storitev vodenja, varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji (novi sprejemi),
- sestavljanje in sklepanje Dogovorov o premestitvah v okviru DE VDC,
- sestavljanje in sklepanje Dogovorov o prenehanju vključitve v storitev vodenja, varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji,
- sestavljanje in sklepanje Dogovorov o začasnih premestitvah v okviru ZUDV Dornava (začasne premestitve v program socialnega varstva odraslih oseb – stanovanjske skupine),
- sestavljanje in sklepanje Dogovorov o premestitvah v okviru ZUDV Dornava (premembe v program socialnega varstva odraslih oseb – stanovanjske skupine),
- pisanje sprejemnih zapisnikov za na novo vključene uporabnike,
- diagnostična socialna poročila o sprejemu,
- pomoč posameznikom in njihovim svojcem pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, pri urejanju izrednih denarnih pomoči ipd.,
- urejanje začasnih bivališč, njihovo podaljšanje ter druge spremembe na krajevnem uradu oz. upravni enoti.

Uporabniki se bodo v individualno socialno delo vključevali glede na svoje želje in potrebe. Glede na želje in potrebe posameznih uporabnikov ali njihovih svojcev bodo izvedeni tudi obiski na domu ali v drugi instituciji.

Pomoč in podpora uporabnikom pri vključevanju v socialno okolje

Nudila se bo podpora uporabnikoma, ki živita sama, kakor tudi ostalim – v okviru pomoči pri skrbi zase (skrb za dom, skrb za oblačila, nakup oblačil, podpora pri obisku splošnega zdravnika, zdravnika specialista, podpora pri obisku na Centru za socialno delo itd.). Podpora se bo nudila glede na želje, potrebe posameznega uporabnika.

3.1.3.3 Skupinsko socialno delo

Potekalo bo sodelovanje z drugimi zaposlenimi v OE Centra za vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji, pri organizaciji različnih aktivnosti, ekskurzij, druženj uporabnikov. Po potrebi in v skladu z željami posameznikov bodo potekali tudi skupinski razgovori z uporabniki (vezano na vedenjsko problematiko, težave v medosebnih, partnerskih odnosih, svetovanje zaradi določenih težav).

3.1.3.4 Storitve socialnega dela za starše, svojce

Nadaljevalo se bo sodelovanje s starši, svojci, pomoč staršem pri navezovanju stika z ostalimi institucijami v skupnosti ipd. Razgovori s starši, skrbniki in svojci bodo potekali v skladu z željami in potrebami, individualno in tudi skupaj z delovnim inštruktorjem, psihologinjo ter skupinskimi habilitatorji.

V posameznih enotah OE Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji ter na oddelkih bivanja bodo organizirani skupinski sestanki za starše oz. skrbnike in/ali svojce.

3.1.3.5 Sodelovanje z drugimi službami v skupnosti

Še nadalje bodo potekala ustna in pisna sodelovanja s Centri za socialno delo v skupnosti, s predstavniki občin, upravnih enot, prevozniki uporabnikov, pristojno zavarovalnico glede kolektivnega nezgodnega zavarovanja uporabnikov, Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter drugimi institucijami.

3.1.3.6 Sodelovanje s Fakulteto za socialno delo

Še naprej bodo potekala sodelovanja s Fakulteto za socialno delo, v smislu koordinacije prostovoljnega dela in mentorstva študentom socialnega dela. V OE Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji bodo lahko študentje socialnega dela opravljali tudi prakso.

3.1.3.7 Sodelovanje v različnih strokovnih skupinah

Strokovni tim ZUDV Dornava; komisija za sprejem, premestitev in odpust uporabnikov; diagnostični in habilitacijski timi; strokovni in oddelčni timi; tim za duševno zdravje; tim za pridobljeno poškodbo glave; komisija za žepnine; skupina za supervizijo.

3.1.4 Letni učni načrt izobraževanja in usposabljanja odraslih v OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji za leto 2017

V letu 2017 se bo program IUO izvajal v vseh treh enotah OE VDC; DE VDC Ormož, DE VDC Ptuj in DE VDC Dornava. Vanj bo vključenih 135 uporabnikov, ki se bodo razporedili na različna področja in vsebine, glede na njihove interese in potrebe.

Program bodo izvajale 3 skupinske habilitatorke. Poudarek bo na:

- ohranjanju pridobljenih znanj, spretnosti, navad,
- razvoju novih sposobnosti,
- pridobivanju socialnih in delovnih navad,
- razvijanju individualnosti,
- vključevanju v skupnost in okolje,
- umetniški delavnici (prezentacijska).

3.1.4.1 Področja dela in njihove vsebine

Skrb za samega sebe in svoje okolje; SZS

Skrb za osebno higieno, urejenost	število oseb: 15
Skrb za čistočo, urejenost bivalnega okolja	število oseb: 15
Skrb za zdravje in varnost	število oseb: 17

Vodenje gospodinjstva; VG

Gospodinjski tečaj	število oseb: 15
Uporaba denarja in nakupovanje	število oseb: 6

Vključevanje v socialno okolje; VSO

Medsebojni odnosi	število oseb: 25
Trening socialnih veščin	število oseb: 11
Socialne igre – igre za odrasle	število oseb: 11
Samozagovorništvo	število oseb: 21
Edukacija partnerstva	število oseb: 4
Pomoč prostovoljcev uporabnikom s CP (pri izhodih)	število oseb: 8
Projekt s CSO Ormož »Drug drugemu smo potrebni«	število oseb: 8
Prostovoljstvo RK Ormož in MCO	število oseb: 9

Pridobivanje splošnih znanj; SP

Računalniško opismenjevanje	število oseb: 12
Literarna delavnica	število oseb: 11
Funkcionalno opismenjevanje in splošna poučenost	število oseb: 11
Ortopedski voziček v prometu	število oseb: 6
Varnost v prometu	število oseb: 3

Izražanje z umetnostjo; IZU/promocijska dejavnost

Plesna, dramska in glasbena delavnica	število oseb: 32
---------------------------------------	------------------

Izražanje z umetnostjo; IZU/terapevtska dejavnost

Glasbena delavnica	število oseb: 4
Literarna delavnica	število oseb: 3

Šport in prosti čas (interes, krožki); PČ

Hoja	število oseb: 10
Pohodništvo	število oseb: 24
Kolesarjenje	število oseb: 8
Snoezellen	število oseb: 2
Namizni tenis	število oseb: 5
Šahovski krožek	število oseb: 3
Novinarski krožek; izdaja glasila VDC	število oseb: 6
Lutkovni krožek	število oseb: 7
Vrtnarski krožek; gojenje kaktusov sekulentov	število oseb: 9
Družabne didaktične igre	število oseb: 17
Fitnes	število oseb: 16
Filmski dnevi	število oseb: 80

Podroben pregled vsebin in ciljev se nahaja v letnem učnem načrtu, kjer so področja opredeljena po vsebinah, s splošnimi cilji ter poimenskimi seznamom udeležencev ter v programu ISOV, kjer so individualizirani programi opredeljeni z operacionaliziranimi cilji.

3.1.4.2 Integrirana zaposlitev

V letu 2017 bomo namenili posebno pozornost integrativni zaposlitvi. Že več let razvijamo idejo o vključevanju uporabnikov našega VDC-ja v zunanje zaposlitveno okolje ob ustrezni podpori.

Prispevek h kakovosti življenja oseb z motnjo v razvoju je tudi njihova aktivna vključenost v delovno udejstvovanje. To si želijo in čutijo tudi naši uporabniki. Ob primerni strokovni podpori in ob ugodnih pogojih lahko kot posamezniki razvijajo delovno aktivno življenje.

V okviru zagotovitve teh pogojev bomo poiskali druge možnosti dela izven VDC-ja, za tiste posameznike, ki si to želijo in zmorejo. V okviru realizacije naloge bi se povezali z Javnimi službami Ptuj in trgovskim centrom Merkur Ptuj.

V Javnih službah bi se oseba usposobila za delo pri urejanju parkovnih površin – košnja, urejanje cvetličnih gred in zelenic. V trgovskem centru pa za delo v vrtnem centru – pomožna dela v centru, ukvarjanje z rastlinami, stiskanje in razvrščanje kartonske embalaže.

Podporna naloga strokovnih delavcev:

- opravljanje vodnega dela pod nadzorom strokovnega delavca in zunanjega podpornega sodelavca,
- samostojno opravljanje določenih nalog in zadolžitev,
- strokovni delavec skrbi za neposredno delo, spremljanje ter poučevanje in vodenje uporabnika,
- sodelovanje z novim okoljem in pristojnimi osebami; organizacijska in delovna pravila v novem okolju, način komuniciranja, predelava informacij in reakcij, rutine, potek dela in obredi, občutek za hitrost in čas, socialnost in emocionalnost, hierarhija, kompetence in pristojnosti, posebnosti,
- učenje opravljanja nalog, pridobivanje operativnih sposobnosti,
- učenje dela v novem okolju s prevzemanjem pravic in dolžnosti na delovnem mestu.

V zunanja dela bomo vključili dve osebi . Časovno bo naloga opredeljena dvakrat tedensko. Cilji dejavnosti bodo usmerjeni k večji izbiri zaposlitve, socialnemu vključevanju, uveljavljanju pravic enakosti vseh državljanov, razvoju socialnih veščin in spretnosti ter pridobivanju novih znanj, veščin in spretnosti .

Delo v zunanjem okolju pa bo omogočalo našim uporabnikom osebnostni razvoj ter zadovoljstvo ob lastnem delu.

Interdisciplinarno – v povezavi z drugimi strokovnimi delavci, bomo izvedli program – načrt vključevanja uporabnikov v zunanje delovno okolje, ki bo vključeval:

- oceno delovnih sposobnosti in interesov uporabnika,
- pomoč uporabniku, da najde želeno zaposlitev,
- iskanje primernih delodajalcev,
- analizo delavnih nalog (rednih, občasnih),
- prilagoditev delovnega mesta,
- podporo za izvajanje delovnih nalog,
- pomoč pri vzpostavljanju socialnih odnosov v delovni organizaciji,
- podporo pri iskanju, spoznavanju pravic, dolžnosti,
- stalno spremljanje zaposlene osebe,
- stalno spremljanje kvalitete delovnega življenja uporabnika.

Delo, vezano na novo delavno mesto uporabnika, bomo operacionalizirali glede na potek, procese, sredstva, potrebno pomoč itd.

3.1.4.3 Ključne osebe

Nadaljevali bomo z uvajanjem koncepta ključnih oseb, kar predstavlja novo kvaliteto v obravnavi individuuma, večje poznavanje in dvig kvalitete življenja uporabnika.

V letu 2017 bomo povečali število vključenih in izvajali delo koordinatorja ključnih oseb.

3.1.4.4 Sodelovanje s starši

S starši oz. skrbniki bomo sodelovali na skupinskih sestankih, jih obveščali o programu, dogajanjih, izletih, novostih, kamor bo vključen uporabnik. Komunikacija bo potekala tudi osebno ali preko telefona.

Starše bomo povabili k sodelovanju in pomoči pri doseganju ciljev uporabnikov ter k sodelovanju pri oblikovanju življenja in dela v naši OE Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji.

3.1.4.5 Delo habilitacijskega tima

Habilitacijski tim se bo sestajal predvidoma enkrat mesečno pri planiranju mesečnega načrta in po potrebi, kjer bo razpravljal in odločal o organizacijskih in strokovnih nalogah, ki se bodo izvajale v programu vodenja in varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji. Sestajal se bo tudi pri sestavi letnega poročila o delu v programu zaposlitve, pri planiranju letnega načrta dela in pri načrtovanju izobraževalnih oblik za delavce v programu vodenja in varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji. O delu habilitacijskega tima se bo vodil zapisnik.

Enkrat tedensko bo potekal skupni sestanek vseh zaposlenih. Redno se bo sestajal tudi strokovni tim, ki deluje na področju OE VDC. O delu strokovnega tima se bo vodil zapisnik.

Enkrat mesečno bo potekal sestanek z uporabniki. Za vse sestanke bodo sodelujoči prejeli vabila s predvidenim dnevnim redom.

3.1.5 Razvojne in druge naloge

Na področju zaposlitvenih programov načrtujemo:

- načrtovanje novih izdelkov (otroški program),
- ponudbo in prodajo izdelkov bomo čim bolj približali kupcu (daljši odpiralni čas trgovine, ponudba izdelkov na prodajnih stojnicah ob različnih dogodkih, praznikih),
- več poudarka na promociji z iskanjem različnih možnosti in sodelovanjem,
- znotraj VDC-a bomo organizirali skupino zaposlenih, ki bodo odgovorno in sistematično delali na raziskavi trga, ponudbi izdelkov, marketingu,
- poleg izdelkov bomo ponudili tudi nove storitve v šiviljski delavnici, v umetniški in lesni delavnici pa tudi obnovo pohoštva,
- poskušali bomo izkoristiti potencial mesta za iskanje integrirane zaposlitve za nekatere uporabnike programa VDC (Javne službe, Merkur, Občina Ptuj...),
- za nekatere izdelke pridobiti Certifikat ročne spretnosti,
- izvedba postopka za obnovitev certifikata o skladnosti A lestev,
- adaptacija in ureditev obstoječih delavniških prostorov v DE VDC Dornava,
- iskanje možnosti novogradnje ali najema prostorov za VDC Dornava ter preselitev iz obstoječih objektov,
- izpopolnjena tehnološka opremljenost posameznih lesnih delavnic,
- obisk in ogled delavnic v drugih VDC-jih,
- obsežnejše usposabljanje in izobraževanje odraslih, vključenih v program vodenja in varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji, vključevanje v okolje, ohranjanje in razvijanje samostojnosti, sodelovanje z različnimi društvi; soustvarjanje umetniških projektov z institucijami (CSO Ormož, Plesna šola Pingi, Mladinski center Ormož ...),
- sodelovanje s starši,
- sodelovanje s Srednjo ekonomsko šolo Ptuj – prostovoljstvo,

- sodelovanje z OŠ Stanka Vraza Ormož (vključevanje učencev v aktivnost DE VDC Ormož),
- sodelovanje z OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj – opravljanje prakse,
- sodelovanje z Mestno občino Ptuj,
- sodelovanje z Občino Dornava,
- sodelovanje z OŠ Dornava,
- ustrezno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje,
- svečana otvoritev enote na Vičavi.

Na likovnem področju načrtujemo:

- postavitev in otvoritev likovne razstave v avli občine Ormož v Ormožu (na povabilo Pokrajinskega muzeja Ormož),
- slikarske aktivnosti z Društvom Most in CID Ptuj,
- udeležba na slikarskem EX temporu Žetale,
- udeležba na slikarskem taboru Eko Drava v Mariboru,
- obisk študentov Pedagoške Fakultete Maribor,
- likovna kolonija v sodelovanju s CSO Ormož. Priprava likovne razstave na Pedagoški fakulteti v Mariboru,
- aktivnosti v okviru sodelovanja z različnimi ustanovami, šolami in vrtci ter razstave likovnih del naših uporabnikov.

Na področju trženja naših izdelkov načrtujemo:

- sodelovanje na božičnih bazarjih na Ptuj in v Mariboru,
- nadaljevanje poslovnega sodelovanja s posamezniki, podjetji in različnimi društvi,
- iskanje novih trgov,
- iskanje novih možnosti za kooperacijska dela,
- razširitev konsignacijske prodaje,
- razširitev ponudbe storitev,
- ureditev spletne strani,
- ažurno spremljanje in urejanje Facebook strani s ponudbo naših izdelkov,
- izdelava novega Kataloga izdelkov, ki bo nazorno predstavil posamezni program (npr. lesni, šiviljski, storitve...),
- posebna akcijska ponudba izdelkov za zaposlene zavoda z možnostjo obročnega plačevanja.

Promocijo OE Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji načrtujemo s pomočjo:

- spletne strani na internetu,

- facebooka,
- prodajnih katalogov,
- predstavitev na različnih prireditvah in sejnih, sodelovanjem na različnih likovnih dogodkih,
- predstavitev preko medijev (radio, časopis),
- predstavitev na razstavno-prodajnih stojnicah,
- likovne razstave v različnih galerijah, avlah nakupovalnih centrov ipd.,
- udeležbe na slikarskem EX temporu Žetale,
- udeležbe na slikarskem taboru Eko Drava v Mariboru,
- obiska študentov Pedagoške Fakultete Maribor,
- likovne kolonije v sodelovanju s CSO Ormož,
- sodelovanja z Društvom za šport invalidov MOST in CID Ptuj.

3.2 VSEŽIVLJENJSKO UČENJE – INSTITUCIONALNO VARSTVO ODRASLIH OSEB 16 IN 24 UR

V letošnjem letu imamo na področju odraslih oseb, ki so vključeni v 24-urno institucionalno varstvo **200** oseb, v mesecu septembru pa se bo število povečalo še za predvidoma 2 osebi, saj le-ti zaključijo izobraževanje po posebnem programu vzgoje in izobraževanja.

To področje obravnavajo **trije skupinski habilitatorji**, ki za te osebe vodijo individualizirane programe, vsebinsko pa delo načrtujejo po letnem učnem načrtu. Delo teče pretežno v skupinski obliki, strokovni delavci pa opravijo 6 ur neposrednega dela na dan. Zraven neposrednega dela po učnem načrtu pa je plan aktivnosti izdelan tudi po enotah bivanja, kjer uporabniki živijo. Za ta del so odgovorne vodje posameznih enot.

Enkrat tedensko se izvajajo vsebinske aktivnosti, ki združujejo odrasle uporabnike glede na njihova močna področja in interese. Te vsebine so: **kulinarične delavnice, športne aktivnosti** (razgibavanje v telovadnici, športne igre, hitra hoja, daljši sprehodi, igre na prostem ...).

Na enotah bivanja potekajo enkrat tedensko **glasbene urice**, pri katerih lahko sodeluje več uporabnikov.

Prizadevali si bomo še vnaprej čim bolj osmisliti tretje življenjsko obdobje za naše uporabnike, se povezovati z **okoljem** in novimi trendi na tem področju.

Ustanovili smo **integrativno kreativno kompozicijsko skupino**, ki jo bo sestavljalo 7 uporabnikov in mentorja . Sodelovali bodo z dijaki 2. Gimnazije v Mariboru, s ciljem ustvariti predstavo in posneti celovečerni film.

Formirali bomo **prezentacijsko skupino**, ki bi zadovoljevala tako interes kot sposobnost posameznika za določeno umetniško zvrst. Presentacija pa bi zadovoljevala moment sproščanja in rehabilitacije.

Prezentacijska skupina bo del **programa umetnosti**, ki ga bodo vodili trije pedagogi, vsebine pa bodo prilagojene uporabnikom, njihovim sposobnostim, željam, talentom in zunanjemu okolju (projekti, prireditve, festivali, kreativne delavnice...). Zaradi specifičnosti področja bo delo prilagojeno trenutnemu aktualnemu programu.

3.2.1 Socialno delo z odraslimi uporabniki, ki so vključeni v institucionalno varstvo odraslih – 24 ur

3.2.1.1 V letu 2017 se bo izvajalo individualno socialno delo za 200 uporabnikov vključenih v institucionalno varstvo odraslih oseb – 24 ur.

Izvajale se bodo naslednje storitve:

- Osebna socialna pomoč: svetovanje, urejanje in podpora pri reševanju osebnih in socialnih stisk ter težav.
- Izdelava individualnih načrtov.
- Priprava uporabnikov in izvedba uporabniške evalvacije.
- Pomoč uporabnikom pri urejanju izredne denarne socialne pomoči za dodatne stroške in ortopedske pripomočke.
- Zastopanje uporabnikov in urejanje družinske pokojnine na ZPIZ-u.
- Sprejemi odraslih oseb v institucionalno varstvo: celodnevno in začasno obliko varstva.
- Obnove začasnih bivališč na Upravni enoti Ptuj.
- Prijave smrti in odjave začasnega bivališča na UE Ptuj za uporabnike, ki jim preneha bivanje v zavodu.
- Spremljanje odraslih oseb po odpustu v domačem okolju.
- Dopisi na ZPIZ glede prenehanja izplačila osebnih prejemkov uporabnikov v roke pooblaščenim osebam zavoda.
- Posredovanje podpisanih izjav glede izplačila osebnih prejemkov uporabnikov v roke pooblaščenim osebam zavoda, ZPIZ-u.
- Urejanje skrbništva za odločanje o zdravstvenih posegih in pomoč pri urejanju osebnih dokumentov in odpiranju osebnih računov.

3.2.1.2 Individualno socialno delo z družino odraslih uporabnikov bo obsegalo naslednje storitve:

- Informiranje staršev in svojcev o novostih, spremembah, pravicah in olajšavah ter o postopkih za sprejem ...
- Strokovno svetovanje, pomoč, podpora pri urejanju odnosov med družinskimi člani, pri reševanju težav in konfliktov.

- Sklenitev dogovorov z zakonitimi zastopniki o vrsti, trajanju in načinu zagotavljanja storitev institucionalnega varstva.
- Sklenitev dogovorov z zakonitimi zastopniki o začasni namestitvi v institucionalno varstvo.
- Sklenitev dogovorov z zakonitimi zastopniki glede interne premestitve uporabnikov.
- Izdaja potrdil za uveljavljanje socialnih pravic in olajšav.
- Pisna obvestila staršem o: hospitalizacijah, sprejemih v institucionalno varstvo, podpisih dogovorov, izjav in soglasij, urejanju osebnih dokumentov in osebnih računov, doplačilu ortopedskih čevljev ...
- Informiranje staršev na roditeljskih sestankih, srečanjih za starše in zboru staršev.

3.2.1.3 Sodelovanje s strokovnimi službami v skupnosti :

- Dopisi in razgovori s strokovnimi delavci Centrov za socialno delo glede izdaje odločb o oprostitvi plačila, imenovanja skrbnikov za posebni primer za odrasle uporabnike brez staršev oziroma za tiste, katerih starši nimajo podaljšane roditeljske pravice.
- Razgovori s strokovnimi delavci sodišč, splošnih bolnišnic, psihiatričnih bolnišnic, VDC Stara Gora ter IRHRS, glede sprejemov in obravnave naših uporabnikov.
- Dopisi in razgovori z občinami, glede doplačila storitve institucionalnega varstva.
- Razgovori na UE Ptuj v zvezi prijave in odjave začasnih bivališč in urejanje osebnih dokumentov uporabnikom.
- Sodelovanje z bankami pri odpiranju in zapiranju osebnih računov uporabnikov in spremembi skrbnikov – pooblaščenih oseb na osebnih računih uporabnikov.

3.2.1.4 Svetovalno delo s študenti Fakultete za socialno delo

V šolskem letu 2016/2017 smo se zopet prijavi, kot učna baza, na razpis projektov prostovoljnega dela in študijske prakse za študente Fakultete za socialno delo. Dve študentki FSD opravljata prakso v obliki prostovoljnega dela.

3.2.2 Psihološka obravnava oseb v programu institucionalnega varstva 24 ur

V programu institucionalnega varstva 24 ur bo v letu 2017 v psihološko obravnavo vključenih predvidoma 200 oseb.

3.2.2.1 Delo z uporabniki

1. Diagnostika

a) Diagnostika novo sprejetih

Razgovori z uporabnikom in starši (skrbniki) pred, ob in po sprejemu; sistematični psihološki pregledi.

b) Ostala diagnostika

Kontrolni pregledi; pregledi na prošnjo staršev in drugih institucij; ob usmeritvi v drug program in drugo institucijo ter ob odhodu v domače okolje.

2. Obravnave

a) Individualne obravnave

Izdelava individualiziranega programa; psihosocialna pomoč; svetovanje; trening socialnih veščin; relaksacijske tehnike; vzgoja za zdrav način življenja.

b) Skupinske obravnave

Socialne igre; partnersko svetovanje; razgovori z manjšimi skupinami.

3. Podpora pri vključevanju v socialno okolje

Pomoč in spodbujanje v socialnih situacijah:

- udeležba pri odhodih v zunanje okolje,
- udeležba v počitniških aktivnostih,
- obisk v domačem okolju,
- spremstvo na prireditve.

3.2.2.2 Delo z družino

1. Svetovanje

Osebni in telefonski razgovori s starši v zvezi z delom in življenjem uporabnika v zavodu; psihosocialna pomoč staršem.

2. Obiski na domu

Razgovori s starši in ocena življenjskih razmer.

3.2.2.3 Sodelovanje z zaposlenimi

1. Strokovne skupine

Strokovni svet; strokovna skupina; komisija za sprejeme in odpuste; pedagoška konferenca; strokovni in oddelčni timi; diagnostični in rehabilitacijski timi; tim za duševno zdravje; tim za osebe z motnjami avtističnega spektra; tim za osebe po pridobljeno poškodbo glave; strokovna skupina EKVILIB.

2. Izobraževanja za zaposlene

- Predavanja za novo zaposlene: Osnovne značilnosti oseb z motnjo v duševnem razvoju
- Izvedba usposabljanja Čustvene potrebe oseb z motnjo v duševnem razvoju in skrb za čustveno blagostanje (N = 28)
- Trening samoobrambnih veščin (N = 16)
- Supervizija za vodje oddelkov (N = 10)

3. Delo na projektu EKVILIB

- Oblikovanje letnega poročila

3.2.2.4 Podporna dejavnost

1. Razvojno analitična dejavnost

Prevajanje in prirejanje psihodiagnostičnih pripomočkov; izvajanje raziskav; aplikacija anket in vprašalnikov; proučevanje različnih pojavov v zavodu.

Vse osebe bodo vključene v projekt oblikovanja celostnih psiholoških ocen, znotraj katerega bomo z ugotavljanjem nivoja kognitivnih sposobnosti, čustvenega razvoja in socializacije, sporazumevalnih zmožnosti, prilagoditvenih spretnosti ter nevrorazvojnih posebnosti (motnje avtističnega spektra, motnja pozornosti s hiperaktivnostjo ipd.) podali usmeritve in priporočila za strukturiranje takega fizičnega in socialnega okolja, ki bo omogočil boljšo kakovost življenja ter psihično blagostanje oseb, vključenih v program. Osebe bodo obdobjno spremljane tudi za pojav problematičnih vedenj in psihopatoloških sprememb z namenom vpeljevanja ustreznih intervencijskih strategij na nivoju posameznika in zavoda kot celote.

Sodelovanje s študenti psihologije s FF v Ljubljani pod vodstvom prof.dr. Roberta Mastena. Predvidene teme sodelovanja so s področja komunikacije v organizaciji. Izhajali bomo iz najpomembnejših ugotovitev analize klime 2016 v ZUDV Dornava. Zajeli bomo različne organizacijske segmente, opravili podrobnejšo analizo značilnosti kanalov, poteka in učinkov komunikacije ter podali priporočila za izboljšave.

2. Strokovni razvoj

- SUPERVIZIJA: 10 srečanj,
- INTERVIZIJA: 20 srečanj,
- IZOBRAŽEVANJA: udeležba na seminarjih, konferencah, delavnicah in predavanjih.

3. Mentorstvo

- PRIPRAVNIKOM
Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

- **PRAKTIKANTOM**

Uvajanje v delo; delitev delovnih nalog.

- **PROSTOVOLJCEM**

Povabilo novim prostovoljcem, vodenje uvodnega razgovora, uvajanje v delo, organizacija srečanj s prostovoljci, individualna srečanja s prostovoljci.

4. Sodelovanje z zunanjimi institucijami

Centri za socialno delo; ljudsko univerzo; Sožitje; Sonček; zavodi za šolstvo; Oddelek za psihologijo Univerza v Ljubljani in Mariboru, Karate klub Ptuj, Center za psihodiagnostična sredstva.

5. Dokumentacija

Priprava letnega poročila in plana; vodenje psihološkega dosjeja.

3.3 PROGRAM INSTITUCIONALNEGA VARSTVA 16 UR -STANOVANJSKE SKUPINE

3.3.1. Število uporabnikov na posameznih lokacijah

V stanovanjski enoti biva 52 stanovalcev v 8 stanovanjih, dveh hišah in bivalni skupini:

- Rimska ploščad 11: 4 osebe,
- Ulica 25. maja 8: 3 osebe,
- Rimska ploščad 3: 3 osebe,
- Rimska ploščad 18: 4 osebe,
- Stanovanjska hiša, Langusova ulica 12: 8 oseb,
- Kvedrova ulica 5: 4 osebe,
- CMD 8: 2 osebi,
- Stanovanjska hiša, Na Tratah 6: 12 oseb,
- Dornava 1: 4 osebe,
- Dornava 1/a: 4 osebe,
- Bivalna skupina: 4 osebe.

3.3.2. Pomen in poslanstvo življenja v stanovanjskih skupinah:

Življenje v stanovanjskih skupinah pomeni za osebe s posebnimi potrebami predvsem živeti samostojno življenje enako ali na podoben način, kot ga živijo vsi drugi. Živeti samostojno v stanovanju ali v hiši izven matične ustanove je za večino stanovalcev izpolnitev dolgoletnih želja. Imeti možnost, da živiš v okolju, ki ti omogoča, da uresničuješ svoje želje in interese, se ukvarjaš z različnimi hobiji, srečuješ in spoznavaš druge ljudi ter koristiš številne možnosti, ki jih ponuja mesto, je prav tisto, kar je največje poslanstvo vseh, ki delamo v stanovanjski skupini ZUDV Dornava.

Manjše število stanovalcev na enem mestu (bodisi v stanovanju ali v stanovanjski hiši) omogoča lažjo razdelitev nalog in zaposlitev v samem stanovanju, prav tako daje možnosti za lažje upoštevanje želja vsakega posameznika. Večina naših stanovalcev je namreč velik del svojega življenja preživela v institucijah, kjer so bile možnosti omejene prav zaradi prevelikega števila uporabnikov. Prav zaradi manjšega števila oseb s posebnimi potrebami na enem mestu je lažje tudi reševanje osebnih težav stanovalca in tako imamo možnost, da si vzamemo čas pri reševanju osebnih težav stanovalcev in jih lažje naučimo kako se spoprijeti s posledicami svojih odločitev.

V stanovanjski skupini si bomo delavci prizadevali v največji možni meri upoštevati želje naših stanovalcev, jim svetovati in jih voditi ter jim pomagati pri lastnih odločitvah. Velikokrat se prav pri željah in zmožnostih pokaže velik razkorak in tukaj je največja vloga delavca, da ta razkorak čim bolj zmanjša. Delavci si bomo prizadevali izvajati oz. organizirati čim bolj vsebinsko pripravljene vsebine in dogodke. Stanovalcem bomo nudili pomoč pri opravljanju vsakodnevnih zadolžitvev znotraj stanovanja, pomoč in podporo pri vključitvi v različne aktivnosti zunaj doma v bližnji in širši okolici, pomoč pri uporabi javnega prevoza, pomoč pri načrtovanju porabe denarnih sredstev.

Glavne naloge zaposlenih na enoti so bile in ostajajo:

- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje (prostor, prehrana, higiena, zdravje ...),
- nudenje opore in pomoči ob težavah, pri reševanju konfliktov, stisk in težav,
- pomoč pri učenju ali delu,
- svetovanje, usmerjanje, vodenje v vseh segmentih življenja,
- zaščita osebnostne in socialne integritete,
- vodenje in organizacija zdravstvene oskrbe (redni in izredni pregledi, nudenje terapije ...)
- animacija in pomoč pri zapolnitvi prostega časa,
- koordiniranje notranjega življenja in življenja v okolju skupine ...

3.3.3. Strokovni delavci na stanovanjski DE

Na DE so zaposleni trije skupinski habilitatorji, ki imajo po programu Izobraževanja odraslih v obravnavo vključene vse uporabnike enote.

Program izobraževanja odraslih zajema:

1. Skrb za samega sebe (s podpodročji):

- razvoj in ohranjanje samostojnosti pri skrbi za samega sebe,
- razvoj in ohranjanje socialno-kulturnih navad na področju osebne nege,
- razvoj in ohranjanje samostojnosti pri slačenju in oblačenju ter sezuvanju in obuvanju,
- skrb za lastna oblačila in obutev,
- skrb za zdravje (skrb za zdravo prehrano, zdravstveno terapijo,)
- skrb za lastno varnost.

2. Vodenje gospodinjstva (s podpodročji):

- kuhanje, priprava pogrinjka, pomivanje posode, pospravljanje posode,
- skrb za čistočo in urejenost bivalnega okolja,
- uporaba denarja.

3. Vključevanje v socialno okolje (s podpodročji):

- Samozagovorništvo,
- trening socialnih veščin,
- orientacija v ožjem in širšem okolju.
-

4. Splošna poučenost (s podpodročji):

- opismenjevanje,
- računalniško opismenjevanje.

5. Prosti čas (s podpodročji):

- športne aktivnosti,
- glasbene aktivnosti,
- likovne aktivnosti in ročne spretnosti,
- družabne igre,
- kulturno in literarno udejstvovanje.
-

6. Aktivnosti na Langusovi »Zdrav življenjski slog«

- igre za odrasle,
- ohranjanje splošnih znanj,
- ustvarjalne delavnice,
- zdrav življenjski slog (zdrava prehrana, gibanje).

S svojim področjem dela se bodo v življenje in delo na enoti vključevali še drugi strokovni delavci zavoda:

- dve delovni terapevtki (vsaka 1x/teden),
- fizioterapevtka (2x/teden hidroterapija, 1x/teden fizioterapija na enoti).

Tedensko se bodo posamezni stanovalci vključevali v obravnave nekaterih strokovnih delavcev, ki delajo v ZUDV Dornava. Vključevali se bodo k filmski tehniki, k dvema pevskima zboroma, v plesno gibalno skupino, k drami in k ustvarjanju filma.

Za potrebe naših stanovalcev predvsem v dopoldanskem času skrbijo strokovni delavci in inštruktorji VDC-ja, s katerimi se bomo kot doslej dogovarjali in sodelovali skozi celo leto.

3.3.4. Potek življenja v stanovanjski DE

- 6.00: bujenje, vstajanje v vseh stanovanjih, zajtrk in priprava za odhod v VDC,
- 7.20–8.30: odhod v VDC Dornava, Vičava in Ormož,
- 14.00: zaključek dela v VDC-jih, prihod domov,
- 14.30–15.30: malica, kavica,
- 15.30: popoldansko preživljanje prostega časa; vključevanje v različne aktivnosti v bližnji in širši okolici doma, vodene aktivnosti v stanovanjih,
- 18.00: večerja,
- 19.00: umiritvene aktivnosti, branje in kasneje priprava za odhod na spanje.

V času počitnic ali praznikov bo dnevno dogajanje prilagojeno stanovalcem.

3.3.5. Delo s starši, skrbniki stanovalcev

Roditeljske sestanke organiziramo praviloma enkrat letno v sredini oktobra. Staršem predstavimo delo in življenje v stanovanjski skupini ter pripravimo tudi predstavitev v obliki fotografij, izdelkov in kratkega filma z dogodki iz preteklega leta. Starši imajo možnost, da se z delavci posvetujejo oz. pogovorijo.

Sestanki potekajo v sproščenem druženju ob peki kostanjev.

3.3.6. Prosti čas in sodelovanje z društvi, organizacijami ...

V popoldanskem času se bo večina naših stanovalcev glede na želje in interese še vedno redno vključevala v dogajanja v zavodu in okolici, udeleževali se bomo različnih prireditev in organiziranih druženj v bližnji in širši okolici doma.

Še naprej bomo sodelovali z NK Drava Ptuj, Mladinsko knjižnico Ptuj, Društvom Sožitje Ptuj, nekaj naših stanovalcev pa bo še naprej redno obiskovalo verska srečanja v cerkvi Sv. Ožbalta na Ptujju (projekt Vera in luč).

Naša stalnica so tudi prostovoljci, ki se občasno ali redno čez celo leto pojavljajo na enoti.

Čez koledarsko leto imamo načrtovanih nekaj tematsko različnih delavnic (pustne delavnice literarna delavnica ob kulturnem prazniku, velikonočne delavnice, delavnice: pozdrav poletju, adventne delavnice, božične delavnice, delavnice ročnih spretnosti, delavnice peke peciva ob različnih priložnostih ipd.), načrtovane so številne športne aktivnosti (pohodi, športne igre, bivačanje v naravi, plavanje v Malih Moravcih ...), organizirali bomo pogostitve s plesom (pustni ples, Valentinov ples, ples v juniju pred pričetkom počitnic, božični ples). Septembra bomo že tradicionalno organizirali celodnevni piknik s športnimi igrami in v oktobru kostanjev piknik za vse stanovalce z družabnimi aktivnostmi.

Izpeljati želimo več manjših ekskurzij v različne konce Slovenije (Mozirski gaj, Velika Planina, Jelenov Greben, Donačka gora, Boč, Mariborsko Pohorje, Taborjenje ob Kolpi, Adventna Ljubljana, Adventni Maribor, Adventni Ptuj). V juniju se bomo vsi skupaj odpravili raziskovat Prekmurje. Predvidena so letovanja v termah in na morju v več skupinah (Moravske toplice, Izola, Fiesa ...).

4 NAČRT ZDRAVSTVENE SLUŽBE

V letu 2017 se bodo izvajali programi dela v:

- oddelku primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva,
- oddelku zdravstvene nege,
- oddelku medicinske rehabilitacije.

4.1 ODDELEK PRIMARNEGA IN SEKUNDARNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Zdravstveno varstvo se bo izvajalo v:

- splošni ambulantni zavoda in
- na delovnih enotah v celodnevnem, dnevnem varstvu in programu za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo.

Zdravstveno varstvo se bo izvajalo glede na predpise in pravila zdravstvenega zavarovanja v splošni ambulanti našega zavoda. Izvajali ga bosta dve zdravnici –specialistki pediatrije.

Izvajala se bo kurativna in preventivna zdravstvena dejavnost v skladu s predpisanimi programi. Kurativna dejavnost bo pokrivala področje akutno in kronično bolnih, poškodbe in rehabilitacijo. V preventivni dejavnosti se bodo izvajali pregledi pred cepljenjem, cepljenja in sistematični pregledi uporabnikov.

V okviru preventivnih dejavnosti bodo potekale aktivnosti Zdrav življenjski slog, zobozdravstvena preventiva in preventiva srčno žilnih obolenj.

Zobozdravstveno varstvo za odrasle uporabnike se bo izvajalo v zasebni zobni ambulanti v Dornavi, v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja. Za otroke se bo izvajalo zobozdravstveno varstvo v Zdravstvenem domu Ptuj, pri zobozdravnici specialistki pedontologinji. Preventivna zobozdravstvena vzgoja se bo izvajala za otroke in odrasle uporabnike.

Psihiatrično primarno ambulantno dejavnost bo izvajala zdravnica specialistka psihiatrije. Po zastavljenem programu bo potekalo delo tima za duševno zdravje. V tim se bo dodatno vključil še diplomiran zdravstvenik.

Ortopedska specialistična dejavnost se bo izvajala v ambulanti našega zavoda, in sicer s strani ortopeda in fiziatra, ki prihajata k nam pogodbeno. Za kirurške posege iz področja ortopedije se bomo še naprej povezovali z ortopedsko kliniko Ljubljana.

Osebe s pridobljeno možgansko poškodbo bodo še naprej konziliarno vodene s strani fiziatra iz URI Soča.

Predvidene storitve:

<i>PREDVIDENE STORITVE v splošni ambulanti</i>	
- število pregledov – prvi	1600
- število pregledov – ponovni	800
- število preventivnih pregledov	314
- pregled pred cepljenjem	314

V sklopu ambulantne dejavnosti se bodo opravljali odvzemi materiala za razne laboratorijske preiskave v našem laboratoriju in odvzemi materiala za laboratorij na Ptuju in v Mariboru. V letošnjem letu bomo sklenili novo pogodbo z drugim izvajalcem, in sicer: laboratorij APILAB, ki nam bo sam odvažal diagnostični material, poskrbel pa bo tudi za posodobitev računalniške opreme, ki bo omogočila črtno spremljanje identitete posameznika, s tem pa zmanjšanje možnosti napak pri odvzemu materiala.

Pri nas se bodo izvajale naslednje laboratorijske preiskave:

- hemogram,
- CRP,
- SVK,
- SR,
- streptokokni test,
- test na *helicobacter pylori*,
- osnovni lipidogrami (holesterol in trigliceridi),
- urinske preiskave,
- biokemične preiskave.

Nevrološka obravnava sodi v področje sekundarne obravnave. Izvajala se bo v sklopu ur ambulantne dejavnosti.

<i>PREDVIDENE STORITVE</i>	
- število obravnavanih oseb	180
- število opravljenih pregledov	260
- število EEG preiskav	50
- odvzem krvi za določanje nivojev antiepileptikov	180

4.1.1 Organi v oddelku primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva

Vsi zdravstveni delavci bodo vključeni v:

- zdravstveni kolegij,
- medicinske sestre v kolegij zdravstvene nege,
- fizioterapevti, delovni terapevti v kolegij oddelka za medicinsko rehabilitacijo,
- v habilitacijske time in
- oddelčne time.

Vsi uporabniki bodo imeli določeno stopnjo zahtevnosti zdravstvene nege, ki se bo določila glede na zdravstveno stanje uporabnikov. Določil jo bo osebni zdravnik naših uporabnikov (na podlagi meril v Področnem dogovoru), glede na ugotovljene negovalne potrebe s strani negovalnega kadra.

Za vse uporabnike se bo ponovno ovrednotila lestvica LOSS, na podlagi katere se izvede klasifikacija stopnje nege.

RAZPOREDITEV UPORABNIKOV V STOPNJE ZDRAVSTVENE NEGE:

<i>VRSTA ZDRAVSTVENE NEGE</i>	<i>CELODNEVNO VARSTVO</i>	<i>DNEVNO VARSTVO</i>	<i>Skupaj:</i>
ZDRAVSTVENA NEGA I	0	0	
ZDRAVSTVENA NEGA II	17	0	17
ZDRAVSTVENA NEGA III	299	49	348
SKUPNO	316	49	365

4.2 ODDELEK ZDRAVSTVENE NEGE

Zdravstvena nega se bo izvajala:

- na vseh delovnih enotah v Dornavi,
- v vseh stanovanjih,
- v enoti Maribor.

Izvajala se bo v dnevnem in celodnevem varstvu.

4.2.1 Izvajalci zdravstvene nege:

- medicinske sestre vodje tima ,
- srednje medicinske sestre I,
- bolničarke-negovalke II.

Delavci v zdravstveni negi bodo zaposleni v skladu s Pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest. Dela in naloge se bodo izvajale v skladu s poklicnimi kompetencami in dokumentom Poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni in babiški negi (Ljubljana, 2008). V novi pogodbi z ZZZS-jem se bodo na novo prestrukturirala delovna mesta zaradi ukinjanja delovnega mesta bolničar.

4.2.2 Aktivnosti v zdravstveni negi

Izhodišče za delo bo ugotavljanje potreb po zdravstveni negi in načrtovanje izvajanja procesa zdravstvene nege. Zdravstvena nega se bo izvajala po procesni metodi dela v skladu s strokovnimi smernicami in poklicnimi kompetencami.

Planirane naloge:

- **Izvajanje zdravstvene nege 24 ur** dnevno bodo narekovale potrebe uporabnikov in njihovo zdravstveno stanje. Te naloge se lahko le delno planirajo, ker se zdravstveno stanje lahko nenadno spremeni. Potrebe po zdravstveni negi širijo okvire izvajanja, tudi zato ker se problemi hitreje prepoznajo, pa tudi zato, ker je zdravstvena problematika vedno zahtevnejša.
- **Razporejanje zdravstvenih delavcev** po kraju in času bodo ravno tako narekovale potrebe uporabnikov. Naš plan je optimalen nivo zdravstvene nege (v okviru navodil ZZZS) na vseh delovnih entotah glede na število uporabnikov in njihovo stopnjo zdravstvene nege.
- **Za boljšo kakovost opravljenega dela** bo potrebno dobro medsebojno sodelovanje in izmenjava strokovnih mnenj in izkušenj, zato se bodo tudi v prihodnjem letu nadaljevali mesečni sestanki s vsemi medicinskimi sestrami in kolegiji zdravstvene nege. Pri izvajanju dela v zdravstveni negi se bodo upoštevali Standardi zdravstvene nege oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju SOUS. Za zagotavljanje kakovostne obravnave se bodo povezovali interdisciplinarno in multisektorsko. Izvajal se bo redni interni strokovni nadzor.
- **Dokumentiranje zdravstvenih storitev** bo potekalo kontinuirano, in sicer se bo redno izpolnjevala in vodila negovalna in zdravstvena dokumentacija za vsakega uporabnika. Uporabljal se bo računalniški program DOMIS. Za vsakega uporabnika je izdelan individualni načrt zdravstvene nege, ki se sprotno evalvira. Izdelan je po procesni metodi dela. Za vsakega uporabnika bo na novo izdelana tudi ocena LOSS lestvice(stopnja

samooskrbe). Za boljši prenos informacij bomo v tem letu prešli na računalniško Predajo službe, kar bo omogočilo boljše preglednost aktivnosti in pregled dogodkov, ki so dnevno povezani z zdravstveno nego.

- **Izobraževanje medicinskih sester** bo v prihodnjem letu potekalo načrtovano glede na zahteve, ki se pojavljajo v stroki. Organizirane bodo interne učne delavnice za obnovitev znanj določenih postopkov in posegov, izvedeno bo usposabljanje za Nujno medicinsko pomoč in seminar s vsebino Program preprečevanja bolnišničnih okužb. Načrtovano je tudi izobraževanje za delavce, ki delajo v Programu pridobljene možganske poškodbe, predvsem na področju medosebne komunikacije in komunikacije z uporabniki. V preteklem letu žal nismo izpeljali tega izobraževanja, zaradi težav z izvajalcem le-tega. Zdravstveni delavci se bodo kontinuirano izobraževali na internih in zunanjih strokovnih seminarjih ter pridobivali dodatna znanja. Dve diplomirani medicinski sestri bosta dopolnili znanja na področju bazalne stimulacije, saj bo za udeležence prvega dela izobraževanja organiziran drugi del. Izobraževanja se bodo nadaljevala na področju dela z osebami z vedenjskimi težavami in za področje dela z avtisti.
- **HACCP** se bo izvajal glede na ustaljeno prakso in glede na predpisano zakonodajo. Ves čas bomo vzdrževali, spremljali in dopolnjevali higienski način obvladovanja tveganj pri ravnanju z živili. Izvajal se bo redni notranji nadzor.
- Za uporabnike bodo še naprej v okviru zdravstveno vzgojne dejavnosti zdravstvene nege organizirane delavnice zdravega načina življenja, predvsem s poudarkom na področju prehranjevanja, gibanja, osebne higiene, spolnosti in preprečevanja kroničnih obolenj. Namen teh delavnic bo vzpodbujanje in ohranjanje samostojnosti in zdravih življenjskih navad, posledično pa preventiva določenih obolenj, ki so posledica prevelike telesne teže in premajhne telesne aktivnosti. Še naprej bo potekalo sodelovanje z ZD Ptuj, oddelkom za promocijo zdravja, v okviru projekta CINDY. V dogovoru z DSO Ptuj bodo lahko naši uporabniki enkrat na teden uporabljali njihov fitness center.
- **Za uporabnike se bo organiziralo letovanje v Punatu** v sodelovanju z Rdečim križem in letovanje v Izoli. Letovanje bo namenjeno tudi osebami, ki so gibalno ovirane. Spremljali jih bodo prostovoljci, pripravniki zdravstvene nege in naši zaposleni.
- Za uporabnike po pridobljeni možganski poškodbi se bo vzpostavila **bivalna enota**, kjer bi naj bilo prostora za 20 oseb v celodnevnem varstvu in 15 oseb v dnevnem varstvu.
- V letošnjem letu se bo pripravil nov **Program za obravnavo oseb z duševnimi motnjami in hudimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami**, ki se bo poslal na Zdravstveni svet. Ta program bi nujno potrebovali zaradi vse večje vedenjske problematike, ki zaradi svoje specifičnosti potrebuje drugačne organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje.
- V tem letu se bodo uredili novi rehabilitacijski prostori na eni od delovnih enot, s čimer se bo omogočila boljša fizioterapevtska in delovno terapevtska obravnava, ki bo omogočila tudi skupinsko obliko terapije.

- V dokumentaciji ZN se bodo posodobile vsebine in s tem sprejeli novi dokumenti, ki so obvezni v ZN.
- Za pripravnike ZN bodo 1x mesečno potekali seminarji iz obveznih strokovnih vsebin.

4.3 ODDELEK ZA MEDICINSKO REHABILITACIJO

4.3.1 Načrt fizioterapevtske obravnave

V letu 2017 bo vključenih 250 uporabnikov, ki so vključeni v dnevno ali celodnevno zdravstveno obravnavo. Vključene bodo osebe s posledicami cerebralne paralize, osebe z motnjami drže in gibanja, osebe po pridobljeni možganski poškodbi in osebe z degenerativnimi spremembami lokomotornega aparata.

Nevrofizioterapevtska obravnava se bo izvajala individualno na oddelkih in v kabinetih, z upoštevanjem razvojno nevroloških principov in posameznih individualnih potreb, nepravilnosti in bolezenskih procesov.

Skupinska fizioterapevtska obravnava se bo izvajala pri pokretnih osebah s prekomerno telesno težo, pri osebah ki potrebujejo izboljšanje kardiovaskularnega sistema in izboljšanje senzomotoričnega stanja: gibljivost, ravnotežje, kondicija, počutje. Izvajala se bo na prostem, v telovadnici ali v bazenu; z ali brez pripomočkov.

Respiratorna fizioterapija se bo redno izvajala po naročilu zdravnika, vsak delovni dan in ob sobotah. Izvajala se bo masaža z masatorjem, aktivno izkašljevanje in nameščanje v drenažne položaje. Pri uporabnikih, kjer je izvedljivo sodelovanje pa tudi učenje pravilnega dihanja in dihalne vaje.

Nameščanje v terapevtske položaje, na invalidske vozičke, stojke za vertikalizacijo in pravilne položaje v postelji, da se zagotovijo cilji za zmanjšanje tonusa, relaksacijo, gibljivosti in preventiva deformacijam.

TheraSuit terapija se bo izvajala pri uporabnikih, ki so sposobni določene stopnje sodelovanja, ki je potrebno za uspešnejše delo in realizacijo zastavljenih ciljev. Primerno je za osebe s posledicami cerebralne paralize in po pridobljeni možganski poškodbi. Cilji so: večja gibljivost, mišična moč, okretnost, mobilnost in izkušnje na senzomotoričnem področju.

To obliko obravnave bosta izvajali dve fizioterapevтки, ki sta se dodatno izobraževali. Izvajale se bosta dve obliki: občasna in intenzivna. V občasni obravnavi, ki bo potekala enkrat na teden se bo ugotovila zmožnost za intenzivno obravnavo, ki traja tri tedne, vsak dan. Intenzivno obravnavo, po izdelani diagnostiki, bo predpisala ortopedinja.

Hipoterapija se bo izvajala redno po programu, dopoldan, 3 dni v tednu po 2 uri, če bo realizirana zaposlitev še enega vodiča konjev pa 5 dni v tednu. Hipoterapijo bosta izvajali dve hipoterapevtki in dve fizioterapevtki, ki bosta v letu 2017 pridobili naziv hipoterapevtki.

Hidroterapija se bo izvajala po razporedu v bazenu in hubbardu. Hidroterapija se bo izvajala tudi za nepokretne uporabnike, s pomočjo nameščanja s stropnim dvigalom, kar omogoča večjemu številu uporabnikov hidroterapijo s cilji relaksacije, povečane gibljivosti in senzornih izkušenj.

Fizioterapevti se bomo vključevali v Halliwickov koncept učenja plavanja. Gibanje in plavanje v vodi se bosta izvaja skozi igro v skupinah, ki posamezniku predstavlja zadovoljstvo, veselje in sprostitve. Vsak posameznik bo imel svojega asistenta, ki mu nudi potrebno podporo.

Oskrba z ortopedsko – tehničnimi pripomočki. Glede na potrebe uporabnikov, bomo poskrbeli za predpis in nabavo novih ortopedskih pripomočkov z sodelovanjem Inštituta za rehabilitacijo v Ljubljani. Naši glavni dobavitelji invalidskih vozičkov bodo: Bauerfind, Ortosana in Sedežna tehnologija (Soča Lj).

Izvajali bomo vso oskrbo s pripomočki, do katerih imajo uporabniki pravico po pravilih ZZZS, ki je plačnik teh pripomočkov. To vključuje tudi redne servise, za katere morajo poskrbeti dobavitelji.

Glede na potrebe bomo poskrbeli za predpis in izdelavo ortopedske obutve.

Fizioterapevtska obravnava v Dnevnom centru Dornava:

Vključeni bodo otroci s posledicami cerebralne paralize in z motnjami drže in gibanja. Vsakodnevne obravnave bosta izvajale dve fizioterapevtki: nevrofizioterapevtsko obravnavo, respiratorno fizioterapijo, nameščanje opornic in steznikov, hipoterapija, hidroterapija, vertikalizacija v stojki, oskrba z ortopedskimi pripomočki in tudi therasuit obravnava. Vsakodnevno bo potekalo sodelovanje s starši. Potekalo bo aktivno sodelovanje na roditeljskih sestankih in govorilnih urah.

Fizioterapevtska obravnava pri osebah po pridobljeni možganski poškodbi: Delo bo potekalo po že zastavljenih ciljih, za obstoječe uporabnike. Veliko se bo delalo na osamosvajanju uporabnikov, ki že sedaj delno skrbijo za svoje vsakodnevne aktivnosti. Pripravljalo se jih bo na samostojnejše življenje izven zavoda; stanovanjske skupine v hiši ali stanovanju.

Potekalo bo redno sodelovanje s starši in skrbniki: osebno in po telefonu; na sestankih in srečanjih.

Sodelovanje z zdravniki specialisti in oskrba z ortopedskimi pripomočki bosta potekala čez celo leto. Nadaljevalo se bo sodelovanje z ostalimi strokovnimi delavci in negovalnim kadrom, potekalo bo izobraževanje ostalih zaposlenih o temah s področja fizioterapije.

Fizioterapevtske storitve se bodo zapisovale v računalniški program DOMIS, ki ga bomo v letošnjem letu dopolnili z novimi obrazci, ki jih zahteva ZZZS, predvsem evalvacijsko poročilo.

Zaposleni bodo sodelovali na habilitacijskih in oddelčnih timih, na srečanjih in roditeljskih sestankih s starši ali skrbniki.

4.3.2 Načrt delovne terapije

V delovno terapevtsko obravnavo bo vključenih 289 uporabnikov, ki so vključeni v dnevno in celodnevno bivanje.

Osnovni namen delovanja delovne terapije bo tudi v prihodnosti omogočiti uporabnikom čim večjo samostojnost, jim ponuditi številne možnosti in omogočiti izbiro ter v končni fazi dvigniti njihovo kvaliteto bivanja na različnih področjih življenja. S tem bomo uporabnikom zagotovili zadovoljevanje njihovih lastnih potreb in jim pomagali ohranяти čim večjo stopnjo samostojnosti. Posamezniki bodo lahko tako s pomočjo delovno terapevtskega programa, kljub fizičnim in duševnim omejitvam, uresničevali vloge v svojem vsakodnevnem življenju na naslednjih področjih okupacije:

- dnevne aktivnosti (navajanje na samostojnost pri oblačenju, hranjenju, osebni higieni, nameščanju opornic...),
- razvoj igre,
- delo oz. produktivnost (razvijanje sposobnosti, ki so potrebne za delo v procesu vzgoje in izobraževanja, v varstveno-delovnem centru...)
- prostočasne aktivnosti (povezovanje, medsebojno spoznavanje, razvedrilo, sprostitvev, vključevanje v širšo družbeno skupnost...)

Izvajale se bodo individualne in skupinske oblike delovno terapevtske obravnave.

Individualne obravnave se bodo izvajale glede na potrebe uporabnikov, na različne načine, z različnimi sredstvi in pripomočki, z namenom zmanjševanja senzomotoričnega primanjkljaja in večanja stopnje samostojnosti v okviru vsakodnevnega življenja.

Skupinska oblika dela v delovni terapiji bo namenjena vključevanju oseb v različne vsebine vsakodnevnega življenja. V letu 2017 bodo delovale različne skupine, kamor se bodo lahko uporabniki vključevali po svojih sposobnostih, željah in interesih. V skupinski obliki dela se bodo posamezniki učili prilagajanja in sodelovanja v skupini.

Dnevne aktivnosti bodo predstavljale pomembno področje dela v delovni terapiji. Ker to področje predstavlja za večino ljudi eno najpomembnejših področij človekove okupacije, bodo skušali delovni terapevti skozi obravnavo doseči čim večjo samostojnost v vseh oblikah dnevnih aktivnosti.

V letu 2017 se bo nadaljevalo izvajanje delovne terapije za zunanje uporabnike. Izvajala jo bo ena delovna terapevtka, 4 ure v tednu.

Delovni terapevti bodo nadaljevali z učenjem plavanja po Halliwick metodi. Halliwick učenje plavanja bo potekalo enkrat mesečno. Udeleževali pa se ga bodo uporabniki iz dnevnega centra in uporabniki iz oddelka B2.

Tudi v letu 2017 se bo izvajala delovna terapija s pomočjo živali, izvajali jo bosta dve delovni terapevtki. Terapija s pomočjo psov se bo izvajala tudi v mariborski enoti, prihajala bosta dva psa, vključenih bo več uporabnikov.

V letu 2017 bodo delovni terapevti na področju odraslih organizirali različne tematske delavnice in različne interesne dejavnosti. V času poletnih počitnic, v mesecu juliju in avgustu pa se bodo organizirale raznolike poletne aktivnosti.

V delovni terapiji se bo v letu 2017 nadaljevalo izvajanje edukacije negovalnega kadra glede dnevnih aktivnosti, uporabe ortopedskih in ortotskih pripomočkov, transferjev, pravilnega nameščanja na invalidske vozičke...

V okviru delovne terapije bodo organizirani odhodi izven zavoda, v smislu sprehodov, izletov, letovanj, udeležbe na različnih prireditvah, tečajih.

Potekalo bo sodelovanje pri opremljenosti in aplikaciji različnih ortopedskih in ortotskih pripomočkov, nadaljevalo se bo sodelovanje z Inštitutom za rehabilitacijo RS iz Ljubljane, Moderno ortopedijo in UKC Mariborom, oddelkom za delovno terapijo.

Potekalo bo sodelovanje s starši na roditeljskih sestankih, v okviru govorilnih ur, po telefonu.

Delovno terapevtske storitve se bodo tudi v naslednjem letu dnevno beležile v računalniški program DOMIS za vsakega uporabnika in vsakega izvajalca delovne terapije.

5 NAČRT DELA POSLOVODNE SLUŽBE

V letu 2017 bomo v poslovodni službi po posameznih področjih dela realizirali naslednje naloge:

4.2 RAČUNOVODSTVO

4.2.1 Finančno računovodstvo

Bo obravnavalo področje poslovanja izven zavoda in sicer računovodsko spremljanje in proučevanje zunanjega področja poslovanja z zgolj povzetimi podatki o notranjem poslovanju.

V okviru finančnega računovodstva se izvajajo vse podfunkcije računovodstva:

- knjigovodstvo,
- nadziranje,
- predračunavanje,
- analiziranje,
- informiranje –poročanje.

4.2.2 Glavno – sintetično računovodstvo

Bo usmerjeno k računovodskim izkazom, tj. bilanci stanja, izkazu uspeha in izkazu finančnih tokov in bo obsegalo naslednje naloge:

- izdelava letnega računovodskega poročila zavoda,
- pomoč pri izdelavi poslovnega poročila,
- izdelava statistike finančnih računov,
- izdelava premoženjske bilance,
- priprava in dostava podatkov na zahtevo pristojnega ministrstva in Ministrstva za finance,
- obračun davka od dohodka pravnih oseb,
- izdelava mesečnih izkazov finančnega poslovanja.

5.1.3 Analitično računovodstvo denarnih sredstev

Opravljal se bodo naslednje funkcije:

- finančna funkcija – priskrba in vračanje finančnih sredstev,
- pomožna knjiga – terjatve do kupcev,
- pomožna knjiga – obveznosti do dobaviteljev.

5.2 STROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO

Bo obravnavalo področje znotraj zavoda, in sicer računovodsko spremljanje in proučevanje notranjega področja poslovanja.

5.2.1 Knjigovodstvo

V knjigovodstvu se bodo opravljale naslednje funkcije:

- pomožna knjiga– obračun plač; sem spada tudi obračun pogodbenega dela in avtorskih honorarjev,
- pomožna knjiga – opredmetena osnovna sredstva,
- pomožna knjiga –materialno knjigovodstvo,
- glavna knjiga.

5.2.2 Računovodsko predračunavanje

Obsegalo bo naslednje naloge:

- izdelava finančnega načrta zavoda po posameznih programih (nosilcih in SM) – po načelu nastanka poslovnega dogodka,
- izdelava finančnega načrta zavoda (tudi po posameznih nosilcih) – po načelu denarnega toka,
- izdelava letnega predračuna amortizacije,
- izdelava posameznih mesečnih predračunov.

5.2.3 Računovodsko nadziranje

Je kontroliranje, ki se bo izvajalo v okviru poslovodne službe.

V poslovodni službi ga izvajamo kot sistem postopkov, pristojnosti in odgovornosti zaposlenih, ki so opredeljene v posameznih dokumentih, (opisi delovnih mest, navodila za delo), po načelu stalnosti (notranje kontrole).

5.2.4 Računovodsko analiziranje

Obsegalo bo naslednje aktivnosti:

- funkcija nadziranja realizacije posameznih programov in primerjava z izdelanimi predračuni in sklenjenimi pogodbami – mesečno, letno,
- ugotavljanje odmikov in razlogov za odstopanje.

5.2.5 Računovodsko poročanje in informiranje

Bo obsegalo pripravo kvalitetnih in pravočasnih računovodskih informacij za poslovno odločanje. V letu 2017 bo poseben poudarek na mesečnem spremljanju računovodskih informacij, zaradi uvedbe obveznega polletnega računovodskega poročila, saj bo poslovno odločanje potrebno mesečno usklajevati z varčevalnimi ukrepi.

5.3 POSLOVODNO RAČUNOVODSTVO

Je del celotnega računovodstva, ki bo pripravljaj računovodske informacije za poslovno odločanje in obsega pripravo analitskih podatkov, ki so potrebni za te odločitve.

5.4 NADZIRANJE

V okviru nadziranja se bodo opravljale naslednje funkcije:

5.4.1 Kontroliranje

Kontroliranje, pomeni predhodno, sprotno in naknadno pregledovanje poslovnih procesov in stanj ter ugotavljanje dovoljenih in nedovoljenih odmikov od postavljenih strokovnih in poklicno etičnih pravil. Izvajalo se bo sproti čez vso leto.

5.4.2 Inšpiciranje

Pomeni spoštovanje pravnih norm v delovanju javnega sektorja. Na področju javnih zavodov izvajajo to nalogo razni inšpektorji, organizirani v okviru posameznih ministrstev, ki ne delujejo po načelu stalnosti.

5.4.3 Revidiranje

Je pretežno kasnejše izvedensko presojanje pravilnosti metodoloških, organizacijskih, poklicno-etičnih in drugih ravnanj izvajalcev v upravljalni informacijski in izvedbeni dejavnosti javnega sektorja. Opravljajo ga organi, ki niso organizacijsko vključeni v nadziranje delovanja in ne delujejo po načelu stalnosti. V zavodu izvajamo revizijo preko zunanjih izvajalcev. Za leto 2017 bo revizijo izvedla revizijska hiša, ki bo izbrana po postopku javnega naročanja.

V okviru poslovodne službe se bosta izvajali tudi funkciji nabave in prodaje.

5.5 NABAVNA FUNKCIJA

Pod to funkcijo se bodo izvajala naslednja dela:

- izdelava letnega načrta nabav in gradenj po posameznih razpisanih sklopih,
- priprava podatkov – predračunov in specifikacij za zbiranje ponudb, za javno naročanje,
- realizacija nakupa materiala, drobnega inventarja, opredmetenih osnovnih sredstev in storitev na podlagi sklenjenih pogodb,
- količinsko evidentiranje nabavljenega materiala, drobnega inventarja in osnovnih sredstev,
- kontrola prejetih računov po količinah, plačilnih rokih in cenah iz sklenjenih pogodb,
- priprava blaga v skladišču za letni popis.

5.6 PRODAJNA FUNKCIJA

Pod to funkcijo se bodo izvajala naslednja dela:

- izdelava kalkulacij za posamezne programe ter podatkov za letne pogodbe,
- izstavitve računov za programe in storitve, ki se izvajajo v zavodu,
- samodejni prenos računov iz fakturiranja v pomožno knjigo kupcev.

V letu 2017 bomo poleg nalog, ki so našteje, morali opraviti še naslednje aktivnosti oziroma naloge:

- spremljanje in izvajanje aktivnosti na podlagi sprememb obračunske in davčne zakonodaje, izdelava oziroma dopolnitev sodil oziroma ključev za spremljanje stroškov po posameznih programih javne službe,
- izdelava internih navodil za delo s področja nabave, izdaje in prevzema blaga in storitev ter dopolnitev drugih internih navodil za delo,
- izdelava dopolnitev in sprememb Pravilnika o računovodstvu,
- sodelovanje pri izdelavi standardov in normativov (materialni, kadrovski),
- dopolnitev sistema postopkov notranjih kontrol v okviru službe,
- sodelovanje pri organiziranju notranjega revidiranja, ki ga bo izvedla zunanja revizijska hiša,
- aktivnosti pri dogovorih z ustanoviteljem o razmejitvi stroškov po posameznih programih javne službe,
- izdelava polletnega poročila,
- vpeljava sistema e-računi.

5.7 UPORABNIKI STORITEV

a) notranji:

- direktorica,
- vodje služb in izvajalci poslovnih nalog,
- člani sveta zavoda in sveta staršev,
- delavci,
- uporabniki.

b) zunanji ustanovitelji:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- pooblaščen revizorji ali revizijske hiše,
- drugi zunanji uporabniki (DURS, AJ PES, UJP, STATISTIČNI URAD RS).

5.8 IZVAJALCI STORITEV

Izvajalci storitev oziroma nalog službe so delavci zaposleni v skladu s Pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest Zavoda dr. Marijana Borštnarja Dornava.

V letu 2017 bo naloge službe izvajalo 12 delavcev.

Nemoteno delovanje službe bomo zagotavljali z določenimi racionalizacijami in občasnimi prerazporeditvami delovnih postopkov med posameznimi delovnimi mesti.

5.9 DOKUMENTACIJA

V poslovodni službi vodimo obvezno dokumentacijo, katere uporaba in arhiviranje je opredeljena v Pravilniku o računovodstvu ZUDV Dornava.

6 NAČRT DELA SLUŽBE ZA OSNOVNO OSKRBO

6.1 ORGANIZACIJSKE ENOTE

Služba za osnovno oskrbo svoje naloge opravlja in izvaja v naslednjih notranjih organizacijskih enotah:

- Oddelek za upravno pravne in administrativne zadeve,
- Oddelek prehrane,
- Oddelek bivanja,
- Oddelek za tehnično oskrbo in prevoze.

Oddelek za upravno-pravne in administrativne zadeve opravlja naloge:

- v zvezi z delovnopravno zakonodajo, kadrovska opravila in druge splošne in pravne zadeve,
- vodi razporede dela za delavce oddelka, planira letne dopuste, izdelava plan izrabe delovnega časa, poroča o realizaciji plana, izdelava načrt nabav za potrebe oddelka,
- spremlja nove zakone in predpise ter jih usklajuje z notranjimi akti zavoda (Zakon o socialnem varstvu, Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, Zakon o delovnih razmerjih ...),
- vzdržuje informacijski sistem za celotni zavod,
- spremlja in izvaja naloge na področju okoljevarstva,
- spremlja in izvaja naloge na področju varstva pred požarom,
- spremlja in izvaja dela na področju zdravja pri delu,

- izvaja strokovne, organizacijske in administrativno tehnične naloge v zvezi s pripravo in izvedbo sej organov zavoda,
- izvajal bo dela v splošno korist,
- oblikuje strokovna mnenja,
- pripravlja predloge sklepov in sestavlja zapisnike sej organov zavoda,
- sodeluje z ostalimi službami zavoda,
- izvaja oskrbo vseh služb, oddelkov, organizacijskih in delovnih enot s pisarniškim materialom,
- vodi evidence potovanj, pripravlja potne naloge in vrši kontrolo obračuna potnih nalogov.

Oddelek za prehrano:

- naroča hrano za uporabnike,
- pripravlja hrano za uporabnike zavoda v skladu z jedilnikom,
- dostavlja hrano na oddelke A4, B3 in A5,
- vodi razpored dela za delavce oddelka, planira letne dopuste, izdeluje plan izrabe delovnega časa, poroča o realizaciji plana, izdelava načrt nabav za potrebe oddelka,
- daje mnenja in predloge za upoštevanje in izvajanje sistema HACCP.

Oddelek bivanja:

- izvaja pranje in likanje perila in obleke za vse uporabnike v zavodu in delovne obleke za delavce zavoda ter pranje posteljnega perila, vzglavnikov, odej, koc, prtov in zaves za bivalne enote zavoda,
- odvaža nečisto perilo iz oddelkov v pralnico in dostavlja čisto perilo na oddelke (A4, B3 in A5),
- vodi razpored dela za delavce oddelka, planira letne dopuste, izdelava plan izrabe delovnega časa, poroča o realizaciji plana, izdelava načrt nabav za potrebe oddelka,
- opravlja šivanje izdelkov po naročilu enot, krpanje, oženje, krajšanje obleke za uporabnike v zavodu in delovne obleke za delavce zavoda ter škartiranje dotrajane obleke in ostalega tekstilnega inventarja,
- izdelava in vodi razpored dela.

Oddelek za tehnično oskrbo in prevoze:

- opravlja prevoze za vse dejavnosti zavoda,
- vodi razporede dela za delavce oddelka, planira letne dopuste, izdelava plan izrabe delovnega časa, poroča o realizaciji plana, izdelava načrt nabav za potrebe oddelka,
- izvaja ogrevanje vseh prostorov, redno vzdržuje in servisira kurilne naprave, izvaja čiščenje prostorov, vzdržuje zunanje površine, izvaja kurirska dela,
- skrbi za redno vzdrževanje in servisiranje vseh vozil v lasti zavoda, vodi evidenco o mesečni porabi goriva in opravljenih kilometrih za vsa vozila (šest kombi vozil za prevoz oseb, transportno vozilo za prevoz hrane in perila ter šest osebnih vozil) ter porabi kurilnega olja za obe lokaciji zavoda,

- izvaja oskrbo in vodenje konj v času odsotnosti odgovorne osebe jahališča.

6.2 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V letu 2017 bomo na področju izvajanja varstva pri delu organizirali predhodne in obdodne zdravstvene preglede novo zaposlenih delavcev in delavcev, ki jim poteče veljavni zdravstveni pregled.

Izvedli bomo meritve električnih instalacij v vseh objektih. Opravili bomo pregled delovne opreme v DE VDC Ormož, DE Dnevni center Maribor in DE VDC Vičava.

Usposabljanje iz varnosti pri delu in požarne varnosti bomo izvedli za vse novo zaposlene delavce in delavce, ki jim v letu 2017 poteče veljavnost potrdila o usposobljenosti.

6.3 POŽARNA VARNOST

Na področju varstva pred požarom bomo opravili naslednje preglede opreme in naprav:

- pregled gorilnikov centralnega ogrevanja in parnega kotla,
- pregled kurilnih dimovodnih in prezračevalnih naprav,
- pregled gasilnih aparatov na vseh lokacijah zavoda,
- pregled hidrantnega omrežja,
- pregled naprav aktivne požarne varnosti za javljanje požara,
- pregled tesnosti podzemne cisterne za kurilno olje,
- pregled elektro agregata,
- izvedli bomo vajo evakuacije v primeru požara.

6.4 OKOLJE

Zmanjševanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljšanje kakovosti okolja predstavlja za ZUDV Dornava pomemben in trajni razvojni cilj.

Na področju varovanja okolja bo ZUDV Dornava v skladu z Zakonom o varstvu okolja in Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprav za pranje izvajal ukrepe za zmanjševanje obremenjevanja voda. Skrbeli bomo za uporabo ekoloških in okolju prijaznih pralnih sredstev. Izvajali bomo redne obratovalne monitoringe izpusta odpadnih vod.

Zmanjšano obremenitev z dimnimi izpusti bomo dosegli s spremembo oziroma zamenjavo obstoječega načina ogrevanja. Spremenjen način ogrevanja ZUDV Dornava načrtujemo za leto 2017. V tej zvezi bomo pristopili k izdelavi razširjenega energetskega pregleda in izdelavo študije izvedljivosti alternativnih virov oskrbe z energijo.

6.5 INVESTICIJE

V letu 2017 ZUDV Dornava načrtuje izvedbo naslednjih investicij:

- zamenjava dotrajanega sistema centralnega ogrevanja z energetsko učinkovitim in okolju sprejemljivim načinom ogrevanja,
- izdelava investicijske in projektne dokumentacije ter pridobitev vseh potrebnih soglasij in elaboratov za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo nove kuhinje,
- sanacija balkonov z novo keramično oblogo in ograjo na oddelkih B1, B2, A2 in A3,
- kompletna obnova stanovanja Dornava 1a za potrebe uporabnikov,
- oplesk hodnika in menjava okna ter ureditev električne razsvetljave na stopnišču stanovanjskega bloka Dornava 1 a,
- ureditev odvodnjavanja meteornih vod pred centralno stavbo in oddelkom A5,
- izvedba tehničnega varovanja objekta VDC Dornava,
- zamenjava zunanjih svetil z LED svetili.

6.6 JAVNA NAROČILA

Javno naročilo predstavlja oskrbo zavoda z blagom, storitvami in gradbenimi deli, katerega cilj je racionalizacija porabe javnih sredstev. Za področje javnega naročanja veljajo določila Zakona o javnem naročanju. Tudi v letu 2017 bomo vse nabave blaga, storitev in gradenj izvajali po načelu ekonomičnosti in dobrega gospodarjenja ter v skladu z določili zakona. Upoštevali bomo načelo transparentnosti, ki se nanaša na zakonitost, preglednost in javnost postopkov javnega naročanja.

6.7 IZOBRAŽEVANJE

Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih predstavlja temelj za razvoj zavoda. Delavci zavoda se izobražujejo in usposablajo v skladu s potrebami dela, ki ga opravljajo, in z namenom pridobitve in razširitve strokovnih znanj.

V letu 2017 bomo izvedli usposabljanje po načrtu strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja ob upoštevanju finančnih zmožnosti zavoda.

6.8 KADER

V letu 2017 bo v službi za osnovno oskrbo predvidoma zaposlenih 50 delavcev.

7 DELO S STARŠI IN SVOJCI

Delo s starši in svojci uporabnikov bo temeljilo na dveh vzajemnih načelih, in sicer:

- lastnem interesu staršev in svojcev do sodelovanja v procesu obravnav uporabnikov in delovanja zavoda,
- potrebah in obveznostih zavoda po obveščanju staršev in svojcev o procesih obravnav, delovanju zavoda in njihovem vključevanju v delo zavoda.

V zvezi s tem bodo na razpolago naslednje oblike sodelovanja:

- svetovalna skupinska srečanja s starši in svojci,
- izobraževanje staršev po posameznih področjih obravnav in vsebin,
- informacije o individualiziranem načrtovanju in neposredni obravnavi uporabnikov,
- sodelovanje pri načrtovanju individualiziranih programov, izvajanju in ocenjevanju,
- svetovanje o pomembnih osebnih vprašanjih staršev in svojcev,
- individualna srečanja, telefonski razgovori in roditeljski sestanki,
- delo v organih zavoda (svet staršev in svet zavoda),
- srečanje staršev in svojcev na sestankih DE,
- sodelovanje v zavodskem časopisu Štorklja,
- pomoč na domu,
- prizadevanja za uvedbo novih programov, kot je dnevno varstvo odraslih, program za predšolske otroke ...,
- prizadevanja za povečanje števila uporabnikov v varstveno-delovnem centru,
- skupine za samopomoč.

Odgovorni delavci za izvajanje sodelovanja:

- strokovna skupina ZUDV Dornava,
- strokovni delavci, ki so nosilci načrtovanja individualiziranih programov; vsaka stroka na svojem področju,
- vodje DE za vsebine, povezane z bivanjem in delovanjem na DE in OE,
- vodje služb in programov; vsak na svojem področju dela,
- direktor zavoda na celovitem sodelovanju.

8 ORGANIZACIJA IZVAJANJA NAČRTOV DELA

8.1 DELOVNI ČAS

Delovni čas v zavodu bo organiziran v obsegu 40-urne tedenske delovne obveze. Razpored izvajanja delovnih nalog bo v skladu s potrebami v posameznih delovnih procesih in razpoložljivim številom izvajalcev.

Za mesečni razpored dela so odgovorni vodje služb, oddelkov, delovnih in organizacijskih enot, ki ga izdelujejo v skladu z aktom Podlage in navodila za izdelavo mesečnega razporeda dela.

Razpored delovnega časa v posameznih službah, oddelkih, organizacijskih in delovnih enotah:

<i>Služba, oddelek, organizacijska in delovna enota</i>	<i>Delovni čas</i>
Poslovodna služba: - Oddelek za finance in računovodstvo - Oddelek za upravno pravne in administrativne zadeve Službe za osnovno oskrbo: - Oddelek bivanja (pralnica) - Oddelek prehrane - Oddelek za tehnično oskrbo	Dopoldan: 5 dni v tednu Dopoldan, popoldan: vse dni v tednu Dopoldan, popoldan: vse dni v tednu ponoči/v času kurilne sezone
Psihološka obravnava	Dopoldan: 5 dni v tednu, popoldan: po potrebi
Socialna obravnava	Dopoldan: 5 dni v tednu, popoldan: po potrebi
Služba za vzgojo in izobraževanje z obema oddelkoma	Dopoldan, popoldan: 5 dni v tednu
Zdravstvena služba: - Oddelek zdravstvene nege - Oddelek medicinske rehabilitacije - Delo zdravnika v ambulanti	Dopoldan, popoldan, ponoči: vse dni v letu Dopoldan, popoldan: 5 dni v tednu, ob sobotah po potrebi V skladu s podjemno pogodbo o zaposlitvi
Delovne enote za otroke in mladostnike (A2, A3, B2)	Dopoldan, popoldan, ponoči: vse dni v letu
Dnevni center Maribor	Dopoldan: 5 dni v tednu, popoldan: po potrebi
Dnevni center Dornava	Dopoldan: 5 dni v tednu
OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji	Dopoldan: 5 dni v tednu, popoldan: po potrebi
Delovne enote za odrasle uporabnike (A1, A4, A5, B1, B3 in stanovanjska DE)	Dopoldan, popoldan, ponoči: vse dni v letu

8.2 ČAS NEPOSREDNEGA DELA Z UPORABNIKI

Čas neposrednega dela z uporabniki na delovnih mestih, kjer so potrebne priprave na delo in kjer se izvajajo vodstvene naloge:

<i>Delovno mesto</i>	<i>Tedensko število ur neposrednega dela</i>
Skupinski habilitator – v programu VIZ	25
Individualni habilitator (računalničar)	20
Individualni habilitator (knjižničar)	25
Individualni habilitator (logoped)	25
Delovni terapevt	40
Fizioterapevt	40
Delovni inštruktor	30
Psiholog v programu VIZ in IVO	25
Psiholog pri delu v VDC-u	25
Skupinski habilitator pri delu z odraslimi	30
Vodja oddelka s položajnim dodatkom	15
Vodja delovne enote s položajnim dodatkom	15
Zdravnik	v skladu s pogodbo o zaposlitvi
Diplomirana medicinska sestra	30
Socialni delavec	15
Vodja zdravstvene nege	10
Vodja vzgoje in izobraževanja	10
Vodja VDC	10
Direktorica	4

8.3 NAČRTOVANJE, VODENJE IN KOORDINACIJA DELA, KI SE NANAŠA NA NEPOSREDNO OBRAVNAVO UPORABNIKOV

Izvajana bo v naslednjih organih in strukturah:

- strokovni skupini,
- habilitacijskih skupinah,
- zdravstvenem kolegiju,
- pedagoški konferenci,
- glavnih koordinatorjih IP,
- strokovnem svetu,
- strokovnem kolegiju in
- sestankih delovnih enot.

8.4 NAČRTOVANJE, VODENJE IN ORGANIZACIJA DELA ZA DRUGE POSLOVNE IN STROKOVNE NALOGE

Izvajana bo pri naslednjih službah in organih:

- poslovodni službi,
- službi za osnovno oskrbo,
- strokovnem kolegiju,
- sestankih delovnih enot,
- poslovno-gospodarskem kolegiju in
- direktorju.

9 NAČRTI REDNIH DELOVNIH CILJEV, RAZVOJNIH NALOG IN PROJEKTOV

9.1 REDNI DELOVNI CILJI

Za osebe z zmerno, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami in za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo bomo izvajali naloge za doseganje naslednjih rednih delovnih ciljev:

<i>Zap. št.</i>	<i>Cilji</i>
1.	Izvajanje celodnevnega institucionalnega varstva otrok, mladostnikov in odraslih oseb do 26. leta.
2.	Izvajanje dnevnega institucionalnega varstva otrok, mladostnikov in odraslih do 26. leta.
3.	Izvajanje predšolske vzgoje za predšolske otroke.
4.	Izvajanje vzgoje in izobraževanja in usposabljanja otrok, mladostnikov in odraslih do 26. leta.
5.	Izvajanje celodnevnega institucionalnega varstva odraslih oseb.
6.	Izvajanje 16-urnega institucionalnega varstva odraslih oseb.
7.	Izvajanje vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji.
8.	Izvajanje podpore bivanjskim skupinam v stanovanjih.
9.	Delo na domu s svojci uporabnikov .
10.	Izvajanje izobraževanja in usposabljanja odraslih.
11.	Izvajanje programa samozagovorništva.
12.	Izvajanje terapije s pomočjo konja in hipoterapije.
13.	Izvajanje terapije s pomočjo psa.
14.	Izvajanje integracijskega programa.
15.	Izvajanje občasnega institucionalnega varstva.
16.	Izvajanje zdravstvene nege .
17.	Izvajanje programa rehabilitacije oseb s pridobljeno možgansko poškodbo.

<i>Zap. št.</i>	<i>Cilji</i>
18.	Izvajanje medicinske rehabilitacije: - fizioterapije, - delovne terapije, - logopedске obravnave.
19.	Izvajanje primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva.
	Izvajanje ambulantne obravnave na področju delovne terapije in logopedije skupaj z razvojno ambulanto v Ptuju.
20.	Izvajanje obravnave oseb s spektrom avtističnih motenj.
21.	Izvajanje obravnave oseb z motnjami na področju duševnega zdravja.
22.	Izvajanje socialne obravnave.
23.	Izvajanje psihološke obravnave.
24.	Izvajanje razvojne ambulantne logopedске obravnave.
25.	Izvajanje in spodbujane prostovoljnega dela.
26.	Izvajanje dela v družbeno korist.
27.	Izvajanje programa usposabljanja na delovnem mestu.
28.	Izvajanje načrta izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja delavcev.
29.	Delo s starši in svojci.
30.	Pridobite Certifikata ročne spretnosti za unikatne izdelke VDC

9.2 RAZVOJNE NALOGE

Pregled razvojnih nalog:

<i>Zap. št.</i>	<i>Naloga</i>
1.	Skrb za zdravje uporabnikov in zaposlenih, organizacija predavanj in delavnic.
2.	Izvajati procese deinstitucionalizacije v skladu z Nacionalnim programom socialnega varstva od 2013 do 2020 in v skladu z novo zakonodajo na tem področju postopoma uresničevati preoblikovanje ZUDV Dornava v regijski center
3.	Kandidirati na evropskih projektih za integrirano zaposlitev, obravnava starostnikov – nove mreže ...

9.3 PROJEKTI

Pregled projektov:

<i>Zap. št.</i>	<i>Naziv projekta</i>
1.	Izdelati projektno dokumentacijo za izgradnjo nove kuhinje in pridobiti ustrezna soglasja za izgradnjo (projekt izgradnje je MDDSZ potrdilo in naj bi se zaključil konec leta 2018).
2.	Nadaljevati s projektom »Ključnih oseb« za uporabnike – povečati število ključnih oseb vsaj za 250oseb.
3.	Vpeljati nov način ogrevanja centralnih objektov.
4.	3. leto nadaljevati z uvajanjem modela Družini prijazno podjetje z namenom pridobitve certifikata (3-letni program uvajanja)– modri znak .
5.	Nadaljevati s projektom: Osebna kartica zdravil (projekt v sodelovanju z Lekarno Ptuj –nov pristop pri pregledu zdravil za vsakega uporabnika posebej, poudarek na spremljanju negativnih učinkov zdravil, interakcija med zdravili, izdelana priporočila glede predpisovanja zdravil, točno določen čas jemanja zdravil, jemanje glede na hrano in prehranska dopolnila, opozorilo glede na potencialne težave glede jemanja zdravila, obveščanje zdravnika, posledično racionalizacija in optimizacija predpisovanja zdravila) –cilj je izboljšati kakovost življenja.
6.	Nadaljevati s projektom farmako-terapevtskega spremljanja predpisovanja zdravil (1x tedensko bo prihajala v naš zavod farmacevtka, ki bo že v ambulanti spremljala in izdelala priporočila glede delovanja posameznega zdravila, izdelane bodo opozorilne kartice za posamezno zdravilo in farmakoterapijski nasveti).
7.	<p>Z namenom DEINSTITUCIONALIZACIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ustanoviti 1 stanovanjsko skupino za 4 osebe z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju – V Dornavi v bloku se je iz zavodskega stanovanja izselila naša delavka v pokoju, stanovanje bomo adaptirali in vanj preselili 4 uporabnike. V istem bloku že imamo 2 stanovanjski skupini, kjer živi 8 oseb(2x po 4 osebe) - Ustanoviti 1 stanovanjsko skupino za osebe po nezgodni možganski poškodbi- pridobitev novih prostorov- najem z možnostjo odkupa za 11 oseb v institucionalnem varstvu in obravnavi - za 30 oseb po nezgodni možganski poškodbi ustanoviti enoto varstveno delovnega centra
8.	V skrbi za osebe z motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi hudimi motnjami na področju vedenja in čustvovanja, tudi osebam z avtizmom, pridobiti soglasje za nov program obravnav za te osebe, ki zahtevajo specialistični pristop, metode in oblike dela na MDDSZ in na Zdravstvenem svetu pri Ministrstvu za zdravje – za 10 oseb.

<i>Zap. št.</i>	<i>Naziv projekta</i>
9.	Nadaljevati z razvojno analitičnim projektom dela psihologov: vsi uporabniki zavoda v Dornavi bodo vključeni v projekt oblikovanja celostnih psiholoških ocen, znotraj katerega bomo z ugotavljanjem nivoja kognitivnih sposobnosti, čustvenega razvoja in socializacije, sporazumevalnih zmožnosti, prilagoditvenih spretnosti ter nevrorazvojnih posebnosti (motnje avtističnega spektra, motnja pozornosti s hiperaktivnostjo ipd.) podali usmeritve in priporočila za strukturiranje takega fizičnega in socialnega okolja, ki bo omogočil boljšo kakovost življenja ter psihično blagostanje oseb, vključenih v program. Osebe bodo obdobjno spremljane tudi za pojav problematičnih vedenj in psihopatoloških sprememb z namenom vpeljevanja ustreznih intervencijskih strategij na nivoju posameznika in zavoda kot celote.
10.	Bivalno enoto za otroke in mladostnike B2 spremeniti v prostore Dnevnega centra za otroke in mladostnike za Program vzgoje in izobraževanja ter varstva, ki sedaj dodatno zaseda prostore v centralnem delu zavoda. Število otrok v Dnevnom centru Dornava narašča in jih je sedaj 16.
11.	<p>Integrirana zaposlitev</p> <p>Delo ima za človeka veliko vrednost in je tudi eden od dejavnikov, ki zagotavljajo in ohranjajo človeško dostojanstvo.</p> <p>V letu 2017 bomo namenili posebno pozornost integrativni zaposlitvi uporabnikov VDC-a. Prispevek h kakovosti življenja oseb z motnjo v razvoju je tudi njihova aktivna vključenost v delovno okolje. Z vključitvijo v redno delovno okolje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posameznik pridobiva nove socialne izkušnje, - se mu izboljšuje komunikacija, - oblikuje boljšo samopodobo, - veča svojo avtonomijo, - sprejema odgovornost za svoja dejanja, - spreminja delovne navade, - ohranja človeško dostojanstvo. <p>Cilji dejavnosti bodo usmerjeni k večji izbiri zaposlitve, socialnemu vključevanju, uveljavljanju pravic enakosti vseh državljanov, razvoju socialnih veščin in spretnosti ter pridobivanju novih znanj, veščin in spretnosti .</p> <p>Prav tako bi se lahko razvijalo zaposlovanje uporabnikov v smislu izvajanja storitev na nivoju zavoda kot skrb za okolico, pomoč v kuhinji in pralnici ter pomoč pri čiščenju.</p>

10 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE DELAVCEV V LETU 2017

1. Možnost izobraževanja bo sorazmerno razporejena po posameznih skupinah delavcev glede na njihove pravice in glede na finančne zmožnosti zavoda.
2. Največjo pozornost bomo namenili procesom **deinstitucionalizacije**, v ta namen bodo potekala različna izobraževanja doma in v tujini. Načrtujemo izobraževanja in posvete za delavce, pa tudi za starše in svojce. V ta namen se bomo aktivno vključevali v projekte naših ministrstev (stanovanjske skupine, integrirana zaposlitev, skrb za starejše osebe s posebnimi potrebami ...).
3. Izdelan bo načrt samoizobraževanja na področjih: medicinske rehabilitacije, programa vzgoje in izobraževanja, varstveno-delovnega centra in zdravstvene nege. Izobraževalne teme bodo realizirali delavci zavoda in zunanji sodelavci.

Že izbrane teme:

1. Bazalna stimulacija (2 delavki II. del izobraževanja, ostali zaposleni po delovnih enotah interno izobraževanje)
2. Ravnanje z aparaturami za pomoč pri dihanju
3. Oskrba pri inkontinenci (100 udeležencev)
4. Skrb za mišice medeničnega dna pri zaposlenih
5. Delavnica NMP in TPO – oživljanje in ukrepi pri nujnih stanjih
6. Komunikacija (delavci na delovnih enotah)
7. Kinestezija
8. Perkutana gastrostoma (25 udeležencev)
9. Zdrava prehrana
10. Zdrav življenjski slog
11. Kompresijsko povijanje nog (50 udeležencev)
12. Subkutana infuzija (14 udeležencev)
13. Hranjenje oseb z motnjo požiranja (120 udeležencev)
14. Higiena rok in obvladovanje okužb (120 udeležencev)
15. Higiena rok v kuhinji (12 udeležencev)
16. Prepoznavanje znakov duševnih bolezni (50 udeležencev)
17. Učne delavnice dvigovanje bremen (po delovnih enotah)
18. Uvodni seminarji za novo sprejete delavce (15 udeležencev)
19. Ravnanje ob epileptičnih napadih (60 udeležencev)
20. Enteralna prehrana (delovne enote)
21. Preventiva srčno žilnih obolenj
22. Sodobne obloge za rane
23. Uporaba laserja v NPTH (11 udeležencev)
24. Masaža nog in rok (30 udeležencev)

25. Krepitev mišic medeničnega dna (80 udeležencev),
26. Tehnike sproščanja
27. Tečaj samoobrambe
28. Telovadna za krepitev hrbteničnih mišic
29. Telovadna za krepitev hrbteničnih mišic
30. Novi pristopi v avtizmu (30 udeležencev)
31. Delo s starši, svetovanje, učenje
32. Novi pristopi pri delu z osebami s hudimi vedenjskimi motnjami
33. Način dela z dolgotrajno bolnimi učenci z najtežjo motnjo v duševnem razvoju (20 udeležencev)
34. Strokovna ekskurzija v tujino
35. Strokovne ekskurzije - obisk sorodnih institucij.

Ida JURGEC, prof. def.
DIREKTORICA

Program so izdelali in pri njem sodelovali:

1. Ida JURGEC, direktorica
2. Rosanda KNEŽEVIČ, prof. def., vodja službe za vzgojo in izobraževanje
3. Tatjana MAR-VRTIČ, univ. dipl. soc.del., socialna delavka
4. Sabina ŠKODA, univ. dipl. soc. del., socialna delavka
5. Sonja KOLENKO, univ. dipl. psih., psihologinja
6. mag. Andrej KOROŠAK, dipl. psih., psiholog
7. Barbara ZAFOSNIK, univ. dipl. psih., psihologinja
8. Miljana PETKOVIĆ, univ. dipl. psih., psihologinja
9. Aleksandra GLATZ, prof. def. logoped
10. Eva PAULINIČ, učiteljica za govorno in slušno prizadete, skupinska habilitatorka
11. Irena OBLAK, univ. dipl. soc. ped., vodja OE Centra za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji
12. Alenka LAŠIČ, dipl. org. in men. soc. dejav., skupinska habilitatorka
13. Frančiška SLODNJAK MLAKAR, prof. def., skupinska habilitatorka
14. Mateja ŠACER, dipl. vzg. pred. otrok, vodja stanovanjske delovne enote
15. Ivanka LIMONŠEK, dipl. m. s., univ. dipl. org., vodja zdravstvene službe
16. Alenka BOBAN, fizioterapevtka specialistka
17. Helena HORVAT, dipl. del. terapevtka
18. Suzana Cvetko, mag. ekon. in posl. ved, vodja poslovodne službe
19. mag. Igor KETIŠ, vodja službe za osnovno oskrbo

11 PRILOGE

11.1 SKLEP SVETA ZAVODA O SPREJEMU PROGRAMA DELA

**SKLEP SVETA ZAVODA O SPREJEMU PROGRAMA
DELA**

ZAVOD ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO
Dr. Marijana Borštnarja Dornava
Dornava 128
2252 DORNAVA

Telefon: 02/754 02 00
Telefax: 02/755 05 01
www.zavod-dornava.si
E-mail: info@zavod-dornava.si

Na podlagi 25. člena Statuta Zavoda za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava, številka: 25/2006 z dne 18.1.2006 je Svet zavoda na 8 seji, dne 18.5.2017 sprejel naslednji:

SKLEP

Program dela Zavoda za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava za leto 2017 se potrди

Obrazložitev:

ZUDV Dornava je v skladu z določili 61. in drugega odstavka 63. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718) (Ur. list RS, št. 80//2016), Izhodišč za pripravo finančnega načrta in programa dela ter kadrovskega načrta za leto 2017 št. 4103-313/2017 z dne 11.4.2017 in Navodili za pripravo finančnega načrta in programa dela za leto 2017 ter kadrovskega načrta, št. 4103-397/2017/3 z dne 13.4.2017 Svet zavoda sprejel sklep kot izhaja iz izreka.

S tem je sklep utemeljen.

Številka: 9000-1/2017-26
Datum: 18.5.2017

Romana LAUDER
PREDSEDNICA SVETA ZAVODA

